

Vüqar Məmmədov millət vəkili olmaq iddiasını açıqladı

Hürriyyət

SİZİN ÜÇÜN QƏZET

№18 (3309) 14 May / 2024-cü il

Həftədə 1 dəfə çıxır

Qiyməti: 60 qəpik

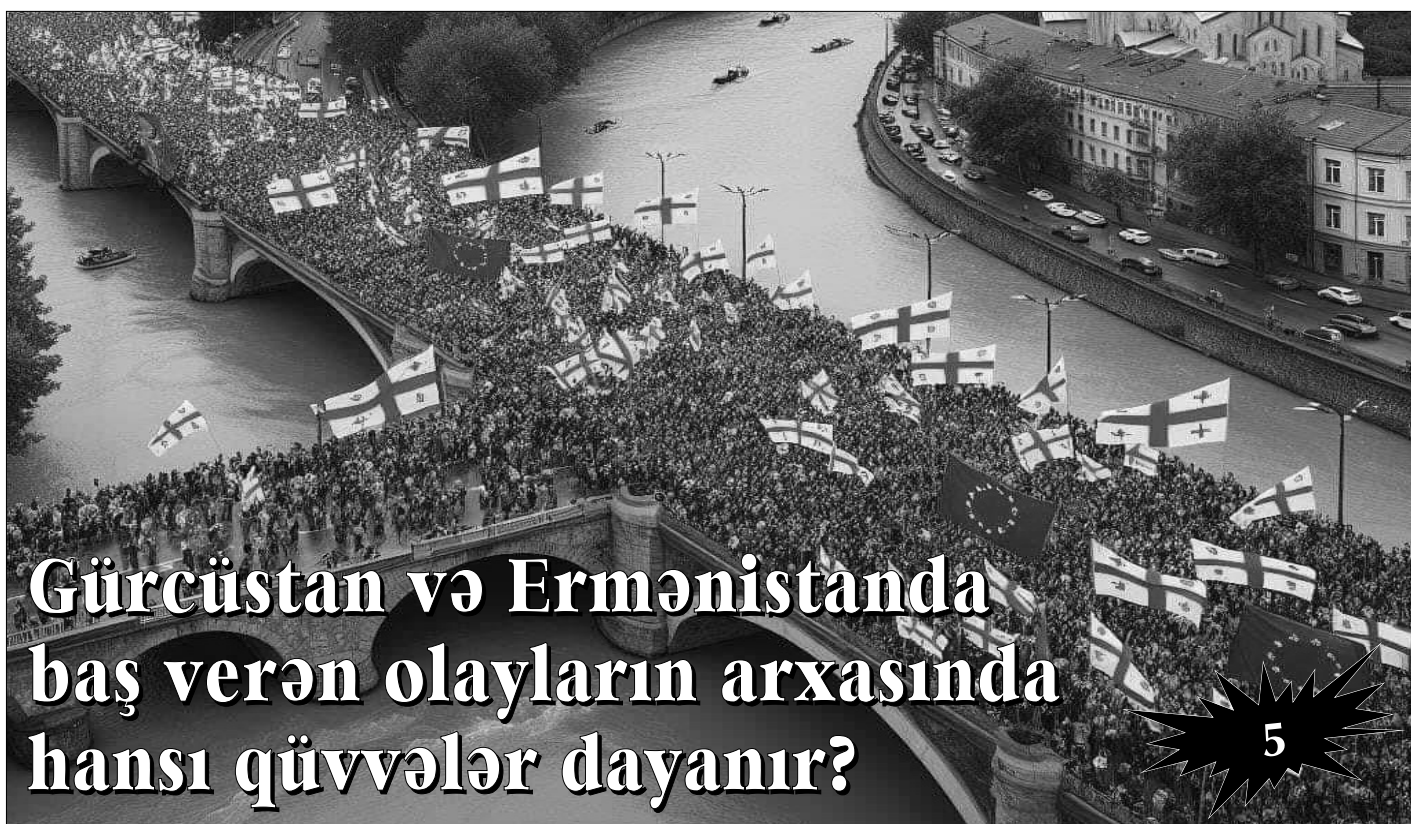
ANA XƏBƏR

Ahmad
Ahmadovla bağlı
ekspertiza
rəyi açıqlandı

Polkovnik-leytenantla sabiq rektor arasında qalmaqal

Nazim Əmirov Abel Məhərrəmovu ona məxsus torpaq sahəsini ələ keçirməkdə ittiham edir

Gürcüstan və Ermənistanda baş verən olayların arxasında hansı qüvvələr dayanır?

GÜNÜN NƏBZİ

Aktual

"Narkomaniya artıq dövlət təhlükəsizliyimizi təhdid edir"

Tahir Kərimli: "Bir sıra şəxslərin narkomaniyanı himayə etməsi nəticəsində yayılma arealı genişlənir"

6

MEDIA

XİN rəhbərlərinin Almatı görüşü hansı nəticələrlə yekunlaşdı?

Elxan Şahinoğlu: "Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişi üçün zaman hələ tam yetişməyib"

8

Söhbət

"Əsasən problemli ailələrin uşaqları narkotika meyl edirlər"

Tanınmış yazıçı-publisist Şəhla Ağbulud: "Yeniyetmə və gənclər bilməlidir ki, bu yolun sonu əzablı ölümdür"

12

Cəmiyyət

Abşeron sakini "Kapital Bank"dan şikayətçidir

Deyir ki, 5 500 manat kredit götürüb, 19 min manat ödəniş edib, bank hələ də borclu olduğunu bildirir...

4

Fakt

Masallıda şok dələduzluq faktı

"20 Yanvar"dakı binanı göstərüb, "şərikli tikirik" dedi, ev almaq adı ilə işçisinin 30 min manatını ələ keçirdi

7

Müsahibə

"Heç kim Saakaşvilini hakimiyyətdən qovmadı"

Hüseyn Yusubov: "Gürcüstan vətəndaşları Saakaşvili iqtidarını seçimlə dəyişdirdi"

3

Siyaset

"Azərbaycan bizim ata-baba yurdumuzdur"

Ötügen Senger: "İlk xarici səfərimizi əcdadlarımızın torpağına etmək niyyətindəyik"

5

Papaq nə üçün şərəf rəmzi hesab olunur?

Və yaxud sələflərimiz XX əsrdə bağışlanılmaz səhvlər etdilsə də, hər halda çoxu gəzdirdikləri papaqlara layiq olublar...

Hacı Zeynalabdin Tağıyevin ordenli, medallı böyük portretini hamı görüb. Onun mülki rütbəsi ordunun general-leytenantına bərabər idi. Əcəldən aman olsa "millət atası" kimi şöhrət qazanmış hacının ordenlərindən, boynundan sallanmış "Müqəddəs Anna" xaçından da danışacağıq. Hələlik isə o rəhmətliyin rəsmi vis-mundirindən, başına qoyduğu "əmiri" adlanan papağın-dan söhbət açaq...

11

Cəmiyyət

"Maşınqayırma" kollecini bitirib, Bakı Sağlamlıq Mərkəzində cərrahlıq edir...

Bakı şəhəri, Nizami rayonu, C.Naxçıvanski 54 A, mənzil 48-də yaşayan Şabanov Camal Qafur oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi iddia edir ki, Bakı Sağlamlıq Mərkəzində işləyən Alxasov Hüseyn adlı həkim onun əməliyyatını düzgün etməyib: "Mən, Şabanov Camal Qafur oğlu, yazaraq bildirirəm ki, şəkər xəstəsiyəm, daimi müalicəyəm. Həmçinin, damar xəstəliyim də var. 28 fevral, 2024-ci ildə Bakı Sağlamlıq Mərkəzində Alxasov Hüseyn adlı həkim məni əməliyyat etdi...

4

Baxış

Qərb mediasından azərbaycanlı milyarder haqda sensasion iddia

Vahid Ələkbərovun sərvətinin böyük hissəsini Rusiyadan çıxardığı, gizli yerdə saxladığı iddia olunur

Rusiyanın ən varlı adamlarının sərvəti təxminən 350 milyard dollardır. Lakin bu ölkənin Ukraynaya genişmiqyaslı müdaxiləsindən sonra rus oliqarxları artıq Qərbdə xoş qarşılanmayıb.

"Bloomberg" yazır ki, bəzi zəngin insanlar Qərbdə ailə vəsaitlərini qoruyub saxlamağın yollarını axtarır, digərləri onları Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri kimi dost ölkələrə köçürməyə və ya son nəticədə Rusiyadan köçürməyə çalışırlar ki, bunu da edənlərin çoxu sanksiyalara məruz qalanlardır.

Rusiyaya bu pullar lazımdır

Bu sərvətlərin taleyi Rusiya üçün ciddi nəticələrə səbəb olur, çünki dünyanın qalan hissəsindən böyük ölçüdə ayrılır. 26 rusiyalının ümumi sərvəti təxminən 350 milyard dollardır. Onların orta yaşı 63-dür, bu o deməkdir ki, gələcək onilliklərdə sərvətlərini necə və hara köçürməyə qə-

rar verəcəkləri iqtisadiyata və müxtəlif biznes sektorlarına təsir edəcək.

Bəzi milyarderlər, məsələn, gübrə istehsalçısı Andrey Quryev və neft maqnatı Vahid Ələkbərov sərvətlərinin böyük hissəsini gizli yerlərdə nağd pul şəklində saxlayırlar.

Varlı ruslara xidmət edən dubaylı hüquqşünas Darya Nevskayanın sözlərinə görə, meqa zənginlərin öz sərvətlərini necə köçürməyi planlaşdırdıqları aydın deyil və ümumi tendensiya yoxdur. Telekommunikasiya və daşınmaz əmlak maqnatı Vladimir Yevtuşenkovun holdingini qorumaq üçün aktivlərini oğluna ötürdüyü kimi, sanksiyalar bəzi hallarda prosesi sürətləndirib.

ASB Consulting Groupun idarəedici tərəfdaşı Roman Marqulis deyir ki, Moskva firması verəsəlik fondlarının yaradılması üçün hər ay 10-15 müraciət alır və son iki ildə onların sayı bir neçə dəfə artıb. Xaricdən qoyulan sanksiyalar və aktivlərin dondurulması qorxusu müraciəti artırır.

Marqulis deyir ki, maraq-

lananlardan yalnız bir neçəsi fond yaratmağı bacarıb. Bundan əlavə, Rusiyanın vergi rezidenti olmayan varislər 30 faiz miras vergisi ödəməlidirlər ki, bu da xaricdə yaşayan insanlar üçün bu strukturları

daha az cəlbədicidir.

Qeyri-rəsmi münasibətlər

R u s i y a onun biznes mühitinin Putin dövründə yaranan qeyri-rəsmi razılaşma və təminatlardan asılı olması ilə seçilir. O, hər hansı bir məhrumiyyət və ya milliləşdirmə planının olmadığını desə də, aktivlərin müsadirə olunmasının qarşısını almaq üçün səlahiyyətliylərlə yaxşı münasibətlərin olması vacibdir.

Ötən il prokurorlar aktivlərin milliləşdirilməsi ilə bağlı 2022-ci ilə nisbətən təxminən beş dəfə çox iş qaldırıblar. Fevral ayında regional məhkəmə Rusiyanın ferroerinti istehsalının təqribən 80 faizini təşkil edən və 1990-cı illərin əvvəllərindən sahibkar Yuri Antipovun ailəsi və onun biznes tərəfdaşı tərəfindən idarə olunan qrupdan üç zavodun dövlətə təhvil verilməsi barədə qərar çıxarıb.

Bu ölkədə kişilərdən hamiləlik testi tələb olunacaq

Yeni qaydalara əsasən, bundan sonra Böyük Britaniyada cərrahi əməliyyat etdirməyə hazırlaşan kişilərdən hamiləlik testi tələb olunacaq.

Lent.az-ın xarici mediaya istinadən xəbərinə görə, buna səbəb transgendlərdən bir-başla onların əvvəllər hansı cinsə mənsub olmasını soruşmağın etikətdən kənar hesab edilməsidir.

Britaniyada cinsini dəyişib kişi olan qadınlar bir qayda olaraq analıq rəhmlərini ləğv etdirmirlər. Bu gələcəkdə onların övlad dünyaya gətirməsini istisna etmir. Britaniyada kişi olduğdan sonra uşaq doğan transgendlərin sayı az deyil.

İndi bu ölkədə pasientdən "siz anadan olarkən sizi hansı cinsə aid hesab ediblər" sualı verilir. Lakin şəxs bu suala cavab verməmək hüququna sahibdir. Elə buna görə də bundan sonra kişilərdən hamiləlik testi tələb olunacaq.

Əyləncə səhifəsi

Mayk Tayson özündən 30 yaş kiçik idmançı ilə döyüşə hazırlaşır

Qarşıda bütün boks həvəskarlarının səbirsizliklə gözlədiyi möhtəşəm döyüş var. Əfsanəvi boksçu Mayk Tayson iyulda Ceyk Pol ilə qarşılaşacaq və o, döyüşə çox ciddi yanaşır.

Lent.az-ın xarici mediaya istinadən məlumatına görə, məşhur boksçu ən yaxşı formada olmaq üçün nələrdən imtina etməli olduğunu danışır.

İyulun 20-də Ceyk Pol və Mayk Tayson Texasda görüşəcəklər. Hər iki döyüşçü vicdanla döyüşə hazırlaşır və sosial şəbəkələrdə öz gedişləri və hazırkı forması haqqında məlumat paylaşırlar.

Təcrübəli boksçu "Instagram" profilində pərəstişkarlarının Netflix platformasında izləyə biləcəkləri bu qala gecənin tədbirini rəsmən elan edən poster yerləşdirib. Mayk Tayson yenidən ringə çıxacağını deyəndə zarafat etmədiyini vurğulayıb.

Fightsports.tv-yə müsahibə verən 57 yaşlı idmançı özündən qat-qat gənc rəqiblə döyüşə çox ciddi yanaşdığını və hazırkı zamanı onun performansına mənfi təsir edəcək şeylərdən qaçdığını bildirib.

"İndi mən daha intizamlı həyat sürürəm. Altı həftədir ki, marixuana çəkmirəm və həmin müddətdə cinsi əlaqədə olmuram", - əfsanəvi boksçu deyib.

Az adam gözləyirdi ki, Mayk Tayson bu yaşında yenidən ringə çıxmağa qərar verəcək. Son döyüşü 2020-ci ildə Roy Cons ilə heç-heçə başa çatdıran amerikalı boksçu, son üç döyüşündə Neyt Dias, Andre Auqusto və Rayan Burlandı məğlub edərək qalib gələn 27 yaşlı nüfuzlu şəxsin çağırışını qəbul edib.

Təsisçi:

Sərdar Cəlalovlu

Baş redaktor:

Vüqar Məmmədov

Tel: 070 333 22 85

012 496 98 93

E-mail: vuqar-mt@mail.ru

Dizayner:

Seymur Həsənov

"Hürriyyət" qəzetinin internet unvanı:

Hurriyyet.az

E-mail: hurriyyet@mail.ru

Tiraj: 2500

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1008, Bakı, akademik Ələşrəf Əlizadə küçəsi, 31

Telefonlar: 496-10-72; 496-08-35

Lisenzianın qeydiyyat nömrəsi: V 165

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilir və "Futbol+ servis" mətbəəsində çap edilib.

Bu işarə altında dərc olunan yazılar reklam xarakterlidir.

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Vüqar Məmmədov millət vəkili olmaq iddiasını açıqladı

Baş redaktor yenidən 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən namizəd olacaq

Yay aylarında Azərbaycan Milli Məclisinə növbədənə seçkilərin keçiriləcəyi gözlənilir. Hurriyyet.az xəbər verir ki, seçkinin tarixi dəqiq belli olmasa da, Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahovun bu günlərdə mətbuata açıqlaması Parlament seçkilərinin yaxın bir neçə ay ərzində keçiriləcəyini deməyə əsas verir.

Hansı ki, MSK sədri bu ilin sonlarına yaxın Azərbaycan da BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) keçirilməsi ilə əlaqədar Milli Məclisə seçkilərin önə çəkilməsi təşəbbüsü ilə çıxış edib. Bu səbəbdən də, müxtəlif media orqanları yay aylarında ölkəmizdə Parlament seçkilərinin keçiriləcəyini iddia edir.

Qeyd edək ki, seçkinin tarixi hələ rəsmi şəkildə belli olmasa da, artıq millət vəkili olmaq istəyənlər öz iddialarını ortaya qoyublar. Hətta qeyri-rəsmi olaraq ölkədə seçki prosesinə start verildiyini də qeyd etmək olar. Görünür, məhz bu səbəbdən də "Hürriyyət" qəzetinin, eyniadlı Hurriyyet.az saytının və "Hurriyyet TV"-nin baş redaktoru Vüqar Məmmədov da deputat olmaq iddiasını açıqlayıb. Hurriyyet.az-a açıqlama verən baş redaktor deyib ki, o, bu dəfə də 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən deputatlığa namizədliyini irəli sürəcək.

Vüqar Məmmədov deyir ki, sakinlərin çoxsaylı müraciəti nəticəsində yenidən məhz 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən namizəd olmaq qərarına gəlib. Baş redaktor inanır ki, ötən seçkidə olduğu kimi, bu dəfə də seçicilərin böyük əksəriyyətinin səsini qazana biləcək.

Xatırladaq ki, ötən Parlament seçkiləri zamanı Nizami rayon rəhbərliyinin seçkiyə müdaxiləsi ilə səsvermənin nəticəsi saxtalaşdırılmış və Vüqar Məmmədovun millət vəkili seçilməsinin qarşısı alınmışdı.

KƏNAN

Müdafiə nazirinə yeni müavin təyin edildi

Müşfiq Məmmədov 6 ay əvvəl general olmuşdu

Azərbaycanın müdafiə nazirinə müavin - Şəxsi Heyət Baş İdarəsinə yeni rəis təyin olunub. Bu vəzifə general-mayor Müşfiq Məmmədova həvalə olunub.

Məlumatı Müdafiə Nazirliyi təsdiqləyib. Qeyd edilib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə general-mayor Müşfiq Məmmədov Müdafiə Nazirliyinin Şəxsi Heyət Baş İdarəsi rəisi vəzifəsinə təyin olunub. Xatırladaq ki, idarənin əvvəlki rəisi hazırda Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi olan Kərim Vəliyev idi. K.Vəliyev Baş Qərargah rəisi təyin olunduqdan sonra bu vəzifəni general-mayor Elçin Xəlilov icra edib.

Qeyd edək ki, M.Məmmədov bu təyinatla qədər Azərbaycanın Türkiyədəki hərbi attaşesi olub.

O, eyni zamanda Azərbaycanın Bolqarıstanda akkreditə olunmuş hərbi attaşesi vəzifəsini də icra edib. M.Məmmədov 2020-ci ildə "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edilib.

Qeyd edək ki, Müşfiq Xidır oğlu Məmmədov ötən ilin noyabr ayında Prezidentin "general-mayor" ali hərbi rütbəsinə layiq gördüyü üç nəfərdən biridir.

Polkovnik-leytenantla sabiq rektor arasında qalmaqal

Nazim Əmirov Abel Məhərrəmovu ona məxsus torpaq sahəsinə ələ keçirməkdə ittiham edir

Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) keçmiş rektoru, Milli Məclisin üçüncü və dördüncü çağırış deputatı Abel Məhərrəmovun adı keçən torpaq qalmaqalı ilə bağlı məhkəmə çəkilişləri davam edir.

"Qaynarinfo"-nın məlumatına görə, Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinə hakim Fuad Məmmədovun sədrliyi Abel Məhərrəmovu ona məxsus torpaq sahəsinin ələ keçirməkdə ittiham edən ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Nazim Əmirovun apellyasiya şikayətinə baxılıb.

Prosesdə sənədlər araşdırılıb, eyni zamanda qərara alınıb ki, növbəti iclasa Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin nümayəndəsi də dəvət edilsin.

Nazim Əmirov Abel Məhərrəmovla yanaşı onun xanımı Rəhimə Mahmudovanı da məhkəməyə verib. Buna səbəb torpaq sahəsinin Rəhimə Mahmudovanın adına rəsmiləşdirilməsidir.

Qalmaqala gəlincə, Nazim Əmirov 2011-ci ildə Xızının Altıağac qəsəbəsində iki hektar torpaq sahəsi alıb. 2012-ci ildə isə torpaq sahəsinin müəyyən hissəsi Rəhimə Mahmudovanın adına rəsmiləşdirilib. Abel Məhərrəmovun həmin ərazidə dəbdəbəli villasının olduğu bildirilir.

Nazim Əmirov torpaq sahəsinin zəbt edilməsindən xəbər tutduqda qarşı tərəfə ərazinin ona məxsus olduğunu bildirib, sənədləri təqdim edib. Eyni zamanda müvafiq qurumlarda dəqiqləşdirmə aparıb. Məlum olub ki, Nazim Əmirov haqlıdır.

Bundan sonra polkovnik-leytenant məhkəməyə müraciət edib. İşə Xızı Rayon Məhkəməsinə baxılıb. Lakin məhkəmə iddianı təmin etməyib. Nazim Əmirov apellyasiya şikayəti verib.

Məlumatlarda o da qeyd edilib ki, polkovnik-leytenant hüquqi müstəvidə mübarizəsinin davam etdirməkdə israrlıdır.

Baş Prokurorluq Əhməd Əhmədovla bağlı ekspertiza rəyini açıqlayıb

Baş Prokurorluq bu il fevral ayının 13-də ailəsinin 5 üzvünü qəsdən öldürməkdə şübhəli bilinən Əhməd Əhmədovla bağlı ekspertiza rəyini açıqlayıb.

Bu barədə Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Xətai Rayon Prokurorluğunda istintaq edilən cinayət işi üzrə təqsirləndirilən şəxs Əhməd Əhmədovun barəsində təyin olunmuş təkrar komission məhkəmə-psixiatrik ekspertizasının rəyinə

əsasən, o cinayət əməlini törədən zaman anlaşıq vəziyyətdə olub.

Cinayət işi üzrə toplanmış sübutlar, o cümlədən ilkin və təkrar komission məhkəmə-psixiatrik ekspertizasının rəyləri nəzərə alınaraq təqsirləndirilən şəxs Ə.Əhmədovun cəmiyyət üçün təhlükəli olması müəyyən edildiyindən onun barəsində Xətai rayon prokurorluğunda tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi üzrə icraatın başlanması haqqında qərar qəbul olunub.

İbtidai istintaq davam etdirilir.

"General"-ın məhkəməsi başlayır

Özünü general kimi təqdim edərək dələduzluq etməkdə təqsirləndirilən Mirdaməd Əzizovun cinayət işi üzrə ibtidai istintaq başa çatıb.

APA xəbər verir ki, iş baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Cinayət işi hakim Rasim Sadıxovun icraatına verilib.

Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində başlanan cinayət işi üzrə ilkin

araşdırmalar zamanı M.Əzizovun özünü BMT tərəfdaşı Beynəlxalq İnsan Hüquqlarının Müdafiə Komitəsinin eksperti, Beynəlxalq informasiya agentliyinin direktoru, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü kimi də təqdim etməsi üzə çıxıb. O, bir sıra xarici ölkələrdə rəsmi səfərlərdə olması barədə məlumatlar yayıb.

Qeyd edək ki, Mirdaməd Əzizov Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2 (külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq) və 310-cu (və-

zifəli şəxsin səlahiyyətlərini mənimsəmə) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qis-

mində cəlb edilib. Onun barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

“Heç kim Saakaşvilini hakimiyyətdən qovmadı...”

“Ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı ortağ məxrəcə gəlməyi bacarmalıyıq; Gürcüstanda iqtidar və müxalifət bir araya gəlməli, bu məsələləri dialogla müzakirə etməlidir”

Hüseyn Yusubov: “Gürcüstan vətəndaşları Saakaşvili iqtidarını seçimlə dəyişdirdi”

Qonşu Gürcüstanda "Xarici təsirin şəffallığı" haqqında qanun layihəsinin Parlamentdə müzakirəyə çıxarılması və təndəşlər arasında narazılığa səbəb oldu ki, bu da özlüyündə mitinqlər dalğasına çevrildi. Narazılıq səviyyəsinin bu qədər böyüyəcəyinin gözlənilmədiyini desək, doğru olmaz. Çünki illərlə Avropa Birləşməsinə daxil olmaq üçün idarəçilik standartlarını və səviyyəsini inkişaf etdirməkdə olan qonşu ölkənin üzünə məhz bu qanun layihəsi ucbatından Avropanın qapıları bağlanmaqdadır. Avropa İttifaqına daxil olan bəzi dövlətlər artıq birləşmənin rəsmisi Cozep Borrelə bu barədə çağırış da etdilər. Bəs, Gürcüstanda baş verənlərin pərdəarxasında hansı məqamlar var? 500 mindən artıq soydaşımızın yaşadığı bu ölkədə baş verəcək istənilən çaxnaşma və dəyişiklik onların vəziyyətinə necə təsir edəcək? Bu və digər suallara aydınlıq gətirmək üçün Gürcüstan Azərbaycanlıları Konqresinin rəhbəri Hüseyn Yusubovla söhbətləşdik.

- Hüseyn müəllim, Gürcüstanda nələr baş verir? Həqiqətnmi, bu proseslər MKİ və başqa xarici ölkələrin rolu var?

- Bilirsiniz, bizim rəsmi dövlət orqanları belə bəyanat paylaşıdı ki, 2020-2023-cü illər arasında Qərb ölkələri 2 dəfə Gürcüstanda dövlət çevrilişinə cəhd ediblər. Mən məsələnin nə olub, nə olmadığını bilmirəm. Bu, dövlətin rəsmi mövqeyidir, demək, əllərdə rəsmi faktlar var ki, bəyan edirlər.

Amma ölkədə gedən proseslər demokratik proseslərdir. Demək olar ki, artıq bir aydır Gürcüstanda mitinqlər gedir. Burada insanlara şərait yaradılır ki, azad şəkildə öz fikirlərinin söyləsinlər.

Dövlət çevrilişləri ilə bağlı isə, bütün ölkələr çalışırlar ki, ölkəyə gələnlərlə ehtiyatlı davranınsınlar. Mən xatırlayıram ki, Azərbaycan da bu məsələlərdən çox narahat idi və sonra qeyri-hökumət təşkilatlarına dəstək fondu yaratdı və bu pulların axınına dayandırdı. Amma haqq naminə demək lazımdır ki, bu pulların Gürcüstanda demokratiyanın inkişafında çox böyük xidmətləri olub. Kimlərsə nə məqsədlə bundan istifadə edirsə, mən bilmirəm. Bilirsiniz ki, bir il öncə bu qanun layihəsi qəbul olunmuşdu, amma hökumət onu geri çəkmişdi. İndi də bu qanun layihəsi ilə bağlı çox böyük qütbləşmə var. Bu qütbləşmənin olması şəxsən mənə narahat edir. Daha yaxşı olardı ki, qarşılıqlı anlaşma olardı. Daha yaxşı olardı ki, tərəflər mövqelərində bir-birinə güzəşt etməyi bacarardılar. Hər bir anlaşmanın ölkəmizin xeyrinə olacağını düşünürəm.

- Gürcüstanda əhalinin əksəriyyəti "xarici agent" haqda qanunun qəbul edilməsinə qarşı çıxır. Sizcə, bu qədər təzyiq qarşısında hakimiyyəti sözügə

dən qanunu qəbul etməyə nə vadar edir?

- Bilirsiniz, iki tərəfin fikirlərini də diqqətlə dinləyəndə görünür ki, qütbləşmədə olan tərəflərin hər ikisi Gürcüstanın gələcəyini Avropada görür. Hər iki tərəf işğalda olan ərazilərin azad olunması arzuları ilə yaşayırlar. Amma Avropaya, NATO-ya aparan yollar barədə onların fərqli baxışları var. Bu da başa düşüləndir, hamı eyni fikirdə ola bilməz. Baxışlar müxtəlifliyi həmişə ola bilər. Amma hər iki tərəfin bəyanları bundan ibarətdir ki, Avropa İttifaqına daxil olaq. Bu, çox böyük iqtisadi blokdu. Orada ölkələrin yaşayış səviyyəsi tamamilə fərqlidir. Eyni zamanda, hər iki tərəf istəyir ki, NATO blokuna daxil olaq. Bu təhlükəsizlik baxımından ölkəmizin ərazi bütövlüyü məsələsinə böyük dəstək olar.

Amma, eyni zamanda, Azərbaycanla bağlı Qarabağ məsələsində Avropanın necə ikili standartlar irəli sürdüyünü gördük. Avropa bu gün də ikili standartlardan çıxış edir. Ermənistanın Azərbaycanla bağlı iddiası yoxdur. Fransa hələ də Qarabağdan danışır. Bizim üç böyük ərazimiz işğal altındadır. Bir yüz il əvvəl ermənilər tərəfindən işğal olunmuş Lorü bölgəsidir. İkincisi, Abxaziya, üçüncüsü, Tsxinvali bölgəsidir. Bu bölgələrin azad olunmasını biz NATO-da görürük. Amma, həm də NATO-nun mübahisəli əraziləri olan ölkələri tərkibinə qəbul etməyi haqda maddələri olduğunu bilir. Burada yenə də ikili məqamlarla rastlaşıyıq.

Ona görə, ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı ortağ məxrəcə gəlməyi bacarmalıyıq. Uzlaşma olmalıdır, bir-birimizi dinləməyi bacarmalıyıq. Gedən proseslərdə xoşuma gəlməyən məqam budur ki, heç

kim qarşı tərəfin fikrini dinləmək istəmir. Hamı bir-birinin fikri ilə razılaşa bilməz, amma heç olmasa bir-birinin fikrinə hörmətlə yanaşmalıdır, təhqirlərlə yox.

Gənclərimiz də istəyirlər ki, ölkəmiz Avropa İttifaqının üzvü olsun. Mənim müşahidələrimə əsasən, hər iki tərəf Avropa İttifaqına

kətvərici qüvvəsi olur. Sizcə, Gürcüstanda da bu amil hakimiyyəti dəyişikliyinə gətirəcəkmi?

- Tələbələrin ciddi bir hissəsi onsuz da mitinqlərdə iştirak edirlər. İnşallah, o vaxta qədər bir anlaşma əldə edilər, qarşıdurmalar aradan qalxar. Qütbləşmə ölkəyə

Gənclərimiz də istəyirlər ki, ölkəmiz Avropa İttifaqının üzvü olsun. Mənim müşahidələrimə əsasən, hər iki tərəf Avropa İttifaqına daxil olmağa cəhd edir. Səhv etmərsə, dünən "Avropa Günü" idi, bölgələrdə, rayonlarda bütün bələdiyyələrin küçələri Avropa bayraqları ilə bəzədilmişdi. Bu, hökumətin mövqeyi idi. Məlumdur ki, müxalifət və aktivistlər də Gürcüstanın gələcəyini Avropada görürlər. Ona görə, bir araya gəlmək, bu məsələləri oturmaq dialogla müzakirə etmək lazımdır. Parlamentdə bu alınmır...

daxil olmağa cəhd edir. Səhv etmərsə, dünən "Avropa Günü" idi, bölgələrdə, rayonlarda bütün bələdiyyələrin küçələri Avropa bayraqları ilə bəzədilmişdi. Bu, hökumətin mövqeyi idi. Məlumdur ki, müxalifət və aktivistlər də Gürcüstanın gələcəyini Avropada görürlər. Ona görə, bir araya gəlmək, bu məsələləri oturmaq dialogla müzakirə etmək lazımdır. Parlamentdə bu alınmır...

daxil olmağa cəhd edir. Səhv etmərsə, dünən "Avropa Günü" idi, bölgələrdə, rayonlarda bütün bələdiyyələrin küçələri Avropa bayraqları ilə bəzədilmişdi. Bu, hökumətin mövqeyi idi. Məlumdur ki, müxalifət və aktivistlər də Gürcüstanın gələcəyini Avropada görürlər. Ona görə, bir araya gəlmək, bu məsələləri oturmaq dialogla müzakirə etmək lazımdır. Parlamentdə bu alınmır...

- Gürcüstanda tələbələr də etiraz aksiyalarına qoşulacaqlarını anons etdilər. Qarşıdan yay gəlir, tələbələr də yay tətlinə çıxacaqlar. Ümumiyyətlə, tələbə təbəqəsi yeniliklərin, hakimiyyət dəyişikliklərinin həərə

vətəndaşları Saakaşvili iqtidarını seçimlə dəyişdirdi. Heç kim Saakaşvilini hakimiyyətdən qovmadı, sadəcə, xalq onu seçmədi. Xalq 2012-ci ildə "Gürcü Arzusu"na səs verdi. Səhv etmərsə, o seçimin nəticələri 40-ın 60-a nisbəti oldu. Dövlət xalqın iradəsinin ifadəsi deməkdir. Xalq hansı qüvvəni hakimiyyətdə görmək istəyirsə, onu dəstəkləyir. Xalqın seçimlərdə verdiyi mesajı da diqqətlə oxuyan siyasi partiyalar həmişə qazanır.

- Sizcə, Gürcüstanda hakimiyyət dəyişikliyi baş tutarsa, azərbaycanlıların durumu yaxşıya doğru dəyişə bilərmi?

- Hansı partiya olur-olsun, hakimiyyət dəyişikliklərinin azərbaycanlıların durumuna pis təsirini gözləmirəm. Azərbaycanlılar bu ölkədə sevilən vətəndaşlardır. Ölkə inkişafının o mərhələsindədir ki, burada heç də vətəndaşlar etnik kimliklərə və yaxud dini mənbəsinə görə sərt dağalarla qarşılaşmır. Bu bir tərəfi. İkinci tərəfdən Avropa İttifaqı ilə Gürcüstan arasında olan vizasız rejim insanların dolanışığında mühüm rol oynayır. Vizasız rejim olduğuna görə, bizim soydaşlarımız arasında da demək olar ki, hər bir ailədən Avropada işləyən var. Bəzi ailələrdən bir neçə nəfər Avropada işləyir. Bəzi ailələr isə tam şəkildə Avropada işləyirlər. Avropada bəzi şeylər bizim ölkədəkindən çox fərqlidir və bu şeylərin də bizim insanların dolanışığına çox ciddi təsiri var.

Vizasız rejimlə Avropada işləmək məsələsi də təkə azərbaycanlılara aid deyil, bütün Gürcüstan vətəndaşlarına aiddir. Hamı - həm gürcülər, həm digər xalqlar Avropa ölkələrində iş tapırlar, soydaşlarımız üçün bu, daha asan olur. Çünki Avropa İttifaqı ölkələrində çoxmilyonlu türk qardaşlarımız yaşayırlar. Onlar da bizim insanlarımızla iş tapmağa, yerləşməyə, şərait yaratmağa dəstək olurlar, iş adamlarımıza dəstək olurlar. Bəzən olur ki, həmin ölkələrin qanunlarını bilmədiklərinə görə, qanunları pozurlar, problemlərlə üzləşirlər. Gürcüstan Azərbaycanlıları Konqresi olaraq, biz də defələrlə müraciətlər olunub, Avropadakı dostlarla birlikdə, ya bizim Gürcüstandakı təşkilatlarla birlikdə partnyorlarına müraciət ediblər, biz vəkllər tapmışıq, eloğlularımızın hüquqlarını qorumuşuq.

Söhbətləşdi:
Ülviyyə ŞÜKUROVA

Eldəniz QULİYEV

Mənəviyyatımıza sahib çıxmaq

Azərbaycan televiziyaları bir-birinin ardınca səviyyəsi bədii seriallar çəkir, ucuz və əttökən verilişlər yayımlayır.

Bu filmlər və verilişlər zövqümüzü, ruhumuzu oxşamaq əvəzinə, geniş tamaşaçı auditoriyasına zövqsüzlük, pintlilik və bədii tutumdan məhrum bayağı süjetlər təqdim edir. Onlar TV-nin hədudsuz imkanlarından istifadə edərək, əxlaqımızı, mənəvi dəyərlər sistemimizi qorumaq yerinə, bir çox hallarda açıq zorakılıq tərbiyəsizlik və biganəlik aşılır. Bir qayda olaraq, bu serial və verilişlərin tam əksəriyyətində ssenarilər, rejissor, operator, rəssam işi, aktyor oyunu, musiqi tərtibatı, montajı və s. özəfəliyyəti səviyyəsindədir. Son zamanlar yağışdan sonra artan göbələk kimi çoxalan teleseriallar isə artıq bütün "qırmızı xəttləri" keçiblər.

Nəzərə alaq ki, əsasən qeyri-peşəkarlara həvalə olunan çoxseriyalı bu televiziyalı filmləri xalqın vəsaiti hesabına çəkilir. Və bu gün heç kəsə sirr deyil ki, bu başabəla filmlərdən kütləvi narazılıq kifayət qədərdir; deməli, ortada ciddi problem var və bu problemi ictimai müzakirəyə çıxartmaq zərurəti də qaçılmazdır...

Bir çox insanlar belə filmləri qəsdən görməzdən gəlir, soruşanda da "mən belə səviyyəsi filmlərə, verilişlərə baxmıram" deyir. Məncə, "baxmıram", "baxa bilmirəm" və s. bu kimi başdanelemələr çıxış yolu deyil. Bizlər, bizim pulumuza bizə pislik təlqin edən bu sayaq tele-serialların, o cümlədən TV verilişlərinin BAXIMLI və SƏVİYYƏLİ olmasını tələb etməliyik. Özü də qətiyyətlə! Buna sadəcə, hər birimizin haqqı, hüququ var! Unutmayaq: televiziya efir məkanı hamımızındı və bu məkanını kimsə, ya kimlərsə özəlləşdirə bilməz. Hər evə, hər ailəyə icazəli-icazəsiz giren "qonaq" etik və əxlaq qaydalarına riayət etməyə borcludur. Çünki ortada xalqın mənəvi dəyərlərinin, ləyaqətli yaşam tərz və ruhunun təvəzüzə məruz qoyulması cəhdləri göz önündədir.

Bizlər nəhayət ki, öz tələminin laqeyid tamaşaçısından ONUN iştirakçısına çevrilməyə məhkum olduğumuzu dərk etməli, zövqsüzlüyə, əxlaqsızlığa və aşkar şəkildə tamaşaçı hüququmuzun pozulmasına YOX deməliyik.

"Maşınqayırma" kollecini bitirib, Bakı Sağlamlıq Mərkəzində cərrahlıq edir...

Bakı şəhəri, Nizami rayonu, C.Naxçıvanski 54 A, mənzil 48-də yaşayan Şabanov Camal Qafur oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət

məktubu daxil olub. Şikayətçi iddia edir ki, Bakı Sağlamlıq Mərkəzində işləyən Alxasov Hüseyn adlı həkim onun əməliyyatını düzgün etməyib:

"Mən, Şabanov Camal Qafur oğlu, yazaraq bildirirəm ki, şəkər xəstəliyem, daimi müalicəyəyəm. Həmçinin, damar xəstəliyim də var. 28 fevral, 2024-ci ildə Bakı Sağlamlıq Mərkəzində Alxasov Hüseyn adlı həkim məni əməliyyat etdi. Əməliyyat zamanı həkim adı daşıyan bu şəxs damarımı zədələyib. Hal-hazırda ayağımda problemlər bitmir. Əslində, bu əməliyyatı Ruslan Əliyev etməli idi. Lakin həmin gün işi çıxdığından, yerinə Alxasov Hüseyni göndərib.

Öyrəndiyim məlumata əsasən deyim ki, Alxasov Hüseyn "Maşınqayırma" kollecini bitirib. Nə ali savadı, nə də tibbi savadı yoxdur. Amma bu adam Bakı Sağlamlıq Mərkəzində əməliyyatlar keçirir. Bu barədə Prezident Administrasiyasından tutmuş, bir çox qurumlara yazılı müraciət etmişəm".

Məsələ ilə bağlı Bakı Sağlamlıq Mərkəzi ilə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, mümkün olmadı.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Abşeron sakini "Kapital Bank"dan şikayətçidir

Bakı şəhəri, Abşeron rayon sakini Abasova Mələhət Abbas qızı tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi deyir ki, oğlunun xarici ölkədə təhsil alması üçün "Kapital Bank"dan 5 500 manat kredit götürüb, 19 min manatdan çox ödəniş etsə də, hələ də hər ay pensiyasından pul tuturlar:

"Mən, Abasova Mələhət Abbas qızı, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda 1-ci qrup əlil olmuş Abasov Əli Ağacavad oğlunun həyat yoldaşıyam. Yoldaşım sürən xəstəlikdən bir müddət sonra rəhmətə getdi.

Oğlum 2019-cı ildə 11-ci sinfi bitirmişdi. Oğlumun xarici ölkədə təhsil alması üçün "Kapital Bank"-ın Neftçilər filialından 5500 manat kredit götürdüm. 800 AZN isə sığorta pulu ödədim.

Yoldaşım rəhmətə getdikdən sonra səhhətimlə bağlı ciddi problemlər yaşadım və ödənişlərim gecikdi. Daha sonra "Kapital Bank"-ın Gənclik filialından Yaşar adlı şəxs mənə bildirdi ki, sizə 10 faiz güzəşt edirik, gələn 5 illik müqavilə bağlayaq. Kiçik hərflərlə olduğu üçün tam oxuya bilməyib imza atmışam.

Uşaq üçün ayrılmış müavinəti bəzən bütöv şəkildə hesabdan çıxırırlar. Məndən 4 ilə 19 min 164 manat 19 qəpik ödəniş alıblar.

İndi mən hal-hazırda yoldaşım üçün ayrılmış pensiyayı xüsusi şərtlərlə alıram. Bank hər ay müəyyən məbləği hesabımdan çıxır. Ödənişin vaxtı ayın 15-16-na təsadüf etsə də, bank ayın 1-dən zənglər edir. O gündən bu günə kimi hələ də gecikmələrə pul çıxırlar.

Dəfələrlə bu barədə bir çox yerlərə

Deyir ki, 5 500 manat kredit götürüb, 19 min manat ödəniş edib, bank hələ də borclu olduğunu bildirir...

müraciət etsəm də, şikayətim cavabsız və həll edilməmiş qalıb. 16.12.2024-cü ildə kreditin bitmə vaxtıdır. Bu qədər faiz ödəmək heç bir ölkədə yoxdur.

Mən artıq bu haqsızlıqdan bezmiş. Vətən üçün sağlamlığımı, daha sonra həyatımı itirmiş bir insanın ailəsinə belə sıxışdırmaq olarmı? Özüm xəstəyəm, oğlum hərbi xidmətə hazırlaşır.

Mən bir ana kimi Vətənimizə xeyirli övlad yetişdirirəm. Xahiş edirəm, məmur özbaşınalığına son verilsin. İmkan versinlər aldığımız pensiyamızı iynə-dərmanımıza verə bilək.

Sizin sayt vasitəsilə cənab Prezi-

dentimiz İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Meribən xanım Əliyevaya müraciət edirəm. Mən onlardan kömək istəyirəm. Bu özbaşınalığın sona yetməsi üçün tapşırıq vermələrini xahiş edirəm.

Bilirəm ki, müraciətlərim Cənab Prezidentə və Birinci vitse-prezidentə çatmayıb. Çatsaydı, imkan verməzdilər ki, qazi ailəsinə bu qədər sıxıntı içərisinə salsınlar".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Gəncə sakini nazirlikdən şikayətçidir, qarşı tərəf isə...

Gəncə şəhəri, Məhsəti qəsəbə sakini Heydərov Səbuhi Fəxrəddin oğlu tərəfindən Hurriyyet.az sayına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi deyir ki, ona qanunsuz olaraq 1-ci qrup əlillik dərəcəsi verilmir:

"Mən, Heydərov Səbuhi Fəxrəddin oğlu, yazaraq sizdən xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırarsınız.

Məlumat üçün bildirim ki, 2009-cu ildən 2-ci qrup əlillik pensiyası almışam. 12 il sonra - 2021-ci ildə pensiyam kəsildi. Yenidən müraciət edib, zor-bəla ilə 3-cü qrup əlillik dərəcəsi aldım.

2023-cü ildə isə məndə sağalmayan "aksonal motor" xəstəliyi aşkar olundu. Həkimlər dedilər ki, bütöv bədənim iflic olacaq. Bu səbəbdən də 1-ci qrup əlillik üçün müraciət etdim. Lakin imtina verdilər. Mənim arıqlayıb, ən ağır vəziyyətə düşməyimi istəyirlər ki, 1-ci qrup versinlər.

Diagnoz sağalmayan və ağrılı acılı şəkildə ölmə apardığını göstərir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi adlı qurum, əslində, əhəlinin müdafiə edən yox, zülm edən bir qurumdur. Kimin pulu var, adamı var, sağlam insanlar 1-ci qrup əlillik dərəcə-

si alırlar. Həqiqi iflic xəstələrinə 3-cü qrup verilir.

Hal-hazırda yeriye bilmirəm, əsənin gücü ilə addımlamağa çalışıram.

Bu xəstəliyin adı, vahiməsi vəziyyətim daha da ağırlaşdırır. Mən hörmətli nazirimizə sual vermək istəyirəm: siz iflic nədir, bilirsiniz? İflic olan yaxınlığınız var? Müalicəsindən, baxımından xəbəriniz var? Bu qədər insafsız olmayın. Sağlam qohumlarınızla, pulla 1-ci qrup əlillik alan adamlarla bizi bir tutmayın, xahiş edirəm".

Məsələ ilə bağlı Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə əlaqə saxladım. Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirdilər ki, Gəncə şəhər sakini Hey-

dərov Səbuhi Fəxrəddin oğlu 17.04.2022-ci il tarixdə Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi tərəfindən ümumi səbəbdən 5 il müddətinə üçüncü dərəcə əlillik təyinatı aparılıb və hazırda buna uyğun olaraq müvafiq sosial ödənişlərlə təmin olunur: "Vətəndaşın əlillik dərəcəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı tibb müəssisəsi tərəfindən rəsmiləşdirilən forma-88 göndərişlərində diaqnoz və

ağırlaşmalar arasında uyğunsuzluq olduğuna görə, onun əlilliyinin gücləndirilməsi mümkün olmayıb.

Buna baxmayaraq, S.Heydərov 24.10.2023 və 19.02.2024-cü il tarixlərdə Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyində əyani müayinə edilib. Agentliyin həkim-ekspertlərinin əyani müayinələri zamanı müəyyən edilib ki, vətəndaşın hazırkı diaqnoz və ağırlaşmaları əlillik dərəcəsinin gücləndirilməsinə əsas vermir.

Bu səbəbdən də S.Heydərovun üçüncü dərəcə əlillik təyinatı ilə bağlı qərar qüvvədə saxlanılıb".

Jalə FAMILQIZI

31 mart tarixində qardaş Türkiyədə bələdiyyə seçkiləri keçirildi. Ümumiyyətlə, qardaş ölkədə siyasi-ictimai proseslər həmişə Azərbaycan insanının diqqət mərkəzində olub. Təsədüfi deyil ki, xüsusilə də azərbaycanlıların çoxluq təşkil etdiyi İqdir, Qars bölgəsinə seçkilərdə hansı partiyanın qələbə qazanacağını ölkəmizdə bir çoxları həyacanlı izləyirdilər.

“Cümhur İttifaqı”ın Qarsdan olan ortaq namizədi, professor Ötügen Sengerin qələbə qazanması hamımızı sevindirdi. Qeyd edim ki, Ötügen Senger Azərbaycan əsillidir. Babaları Azərbaycandan Qarsa köç ediblər. Odur ki, professor Ötügen Sengeri Azərbaycan oxucusuna daha yaxından tanıtmmaq üçün müsahibə alışıq.

- İlk öncə Sizi Qars Bələdiyyə sədri seçilməyiniz münasibətilə təbrik edirik. İstəyirik ki, əvvəlcə Azərbaycan oxucularına özünüz haqqında məlumat verəsiniz...

- 04 mart 1978-ci ildə Qarsda anadan olmuşam. 2001-ci ildə Atatürk Universiteti Mühəndislik Fakültəsinin İnşaat Mühəndisliyi ixtisasında təhsil almışam. 2002-ci ildə Qafqaz Universiteti Ərdahan Peşə Məktəbinə müəllim vəzifəsinə təyin olundum. 2004-cü ildə işə başladığım Qafqaz Universitetinin Elm və Texnologiya İnstitutunun Tətbiqi Riyaziyyat şöbəsində 2006-cı ildə magistratura pilləsini bitirmişəm. Doktorantura təhsilinə 2008-ci ildə Atatürk Universiteti Sosial Elmlər İnstitutunun Biznesin idarə edilməsi bölməsinin Rəqəmsal Metodlar bölməsində başladım və 2011-ci ildə bitirdim. Həmin il Qafqaz Universiteti Sosial Elmlər Peşə Məktəbinə müəllim vəzifəsinə təyin edildim. 2012-ci ildə Qafqaz Universitetinin İqtisadiyyat və İnzibati Elmlər Fakültəsi Biznesin idarə edilməsi Departamentinin Rəqəmsal Metodlar kafedrasına assistent vəzifəsinə təyin olundum. 2014-cü ildə Sosial, İnsan və İnzibati Elmlərin Əsas Sahəsi, Kəmiyyət Qərar Metodları Elmi sahəsində dosent elmi adını almışam. 2018-ci ildə Qafqaz Universitetinin İqtisadiyyat və İnzibati Elmlər Fakültəsinin İdarəetmə İnformasiya Sistemləri Departamentini yaradıb və həmin kafedrada müdir vəzifəsinə təyin edildim. 2019-cu ildə Qafqaz Universitetinin İqtisadiyyat və İnzibati Elmlər Fakültə-

“Azərbaycan bizim ata-baba yurdumuzdur”

Qars bələdiyyə sədri Ötügen Senger: “Ən qısa zamanda ilk xarici səfərimizi əcdadlarımızın torpağı olan Azərbaycana etmək niyyətindəyik”

sinin İdarəetmə İnformasiya Sistemləri Departamentinin professoru. Dr. kimi təyin edildim. Hazırda həmin kafedrada müəllim vəzifəsində işləyirəm.

Qafqaz Universitetində bir çox inzibati vəzifələrdə işlədim. Hazırda icra etdiyim inzibati vəzifələr var; Qafqaz Universitetinin Senat üzvü, Qafqaz Universitetinin Elmi Tədqiqat Layihələri üzrə Ali Şurasının üzvü, Qafqaz Universitetinin İqtisadiyyat və İnzibati Elmlər Fakültəsi İdarə Heyətinin üzvü və Qafqaz Universitetinin İqtisadiyyat və İnzibati Elmlər Fakültəsi Heyətinin üzvüyəm. Mənim ölkə daxilində və xaricdə çap olunmuş 8 kitabım, yerli və beynəlxalq jurnallarda dərc olunmuş 50-dən çox elmi məqalələrim, sahəm ilə bağlı 500-ə yaxın elmi sitatım vardır.

Akademik təcrübə sahələrim statistik təhlil, sorğunun tərtibatı, tətbiqi, şərh və ictimai rəyin öyrənilməsidir.

Akademik olaraq, ingilis dilini yaxşı bilərəm. Evliyəm, Yusuf Əli və Gökbörü Kərəm adlı iki oğlum var.

- Bildiyimiz qədər siz əslən Azərbaycandansınız...

- Bəli, Azərbaycan əsilliyəm.

Oxuculara dedəm Həmzə ağa Senger haqqında məlumat vermək istərdim.

1864-cü ildə İbişdə doğulan Əmrəh və Fatmadan olan Həmzə Ağa (SƏNGƏR) Rusiyanın işğalı altında olan Qars vilayətinin Ağbaba qəsəbəsinin Köhnə İbiş kəndində anadan olub. Köhnə İbişin ağası olub.

Rus tabeliyində olan bölgədə Həmzə Ağa qohumları və qonşuları ilə birlikdə Köhnə İbişdən Yeni İbiş kəndinə (Ağbaba Mahalı İbiş kəndi) köçüb.

Yeni İbiş kəndinin tam qurulması Həmzə Ağanın hesabına. Ağbabanın Yeni İbiş kəndinin Ağası, tanınmış ağsaqqalı, Ağbabada çox hörmətli şəxs olan Həmzə ağa öz səxavəti, kasıblara köməkliyi ilə xalqın məhəbbətini qazanmışdır. Xüsusilə Novruz və Qurban bayramlarında İbişdə hər evə baş çəkib, insanlara köməklik göstərdiyi üçün yerli əhali onu “El Atası” adlandırırdı. Xalq 1918-1921-ci illər arasında daşnak ermənilərinin bölgədə törətdikləri qırğınların qarşısını almaq üçün Həmzə Ağanı “Ağbaba Milli Şurası”na rəhbər seçdi. Ağbaba süvari alayının yaranmasına böyük maddi töhfələr verib. Həmin

illərdə ermənilərin zülmündən yaranan türklərin bütün müalicə və yaşayış xərclərini də öz üzərinə götürmüşdür. Gümrü, İrəvan, Naxçıvan, Qars, Ərdahan və Çıldır kimi bölgələrdən qaçanların da sığındığı Ağbaba bölgəsi Həmzə Ağaya və Ağbaba Süvari Alayının himayəsində idi. Dəfələrlə Ağbaba ərazisinə hücum edən ermənilər süvari alayından keçə bilməyiblər.

Daşnak erməniləri Anadolu torpaqlarında məğlub oldular. Bilirsiniz ki, Qars müqaviləsi 1921-ci il oktyabrın 13-də imzalanıb. Türkiyənin Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistanla şərq sərhədi dəqiqləşdirilib. Qars müqaviləsinə əsasən, Qars Sancağı olan Ağbaba-Şöreyel mahalının böyük bir hissəsi bugünkü Ermənistanın sərhədləri daxilində qaldı.

Qars müqaviləsinə əsasən, Türkiyə ilə Ermənistan arasındakı sərhədlər hər iki tərəf üçün dəyişdirildi. Ermənilər və Azərbaycan Türkləri: Onlara öz istəklərinə uyğun olaraq altı ay ərzində istədikləri bölgəyə köçməyə icazə verildi. Ağbaba-Şöreyellilər öz istəklərinə görə Arpaçay çayı boyunca Türkiyədə məskunlaşdılar.

1921-ci ildən Rusiyaya tabe

olan torpaqlardan Türkiyəyə mühacirlər gəlib. 1927-ci ildə başlayan “immigrasiya” 1934-cü ilə qədər davam etdi. Bu mühacirlər öz istəkləri ilə gələnlərdir. Kimisi qohumları ilə, kimisi kənd adamı kimi gəlib. Onların bir qismi Muşa, bir qismi Qarsa, bir qismi Sivas, Yozgat, Malatya və s. yerlərə göndərilir.

Həmzə Ağaya 1899-cu ildə İbişdə anadan olan böyük oğlu Yusiflə birlikdə türk xalqı və milləti üçün böyük fədakarlıqlara tab gətirmiş, dəfələrlə sürgün və həbslərə məruz qalmış, hər dəfə xilas olmuş, mülkü ruslar və ermənilər tərəfindən sivil bir şəraitdə talan edilmişdir. Hər cür təzyiq və qəddarlıq Həmzə Ağanı və oğlu Yusifi çəkəndirə bilmədi.

Həmzə Ağaya və oğlu Yusif Türkiyə dövləti tərəfindən mühüm vəzifələrə təyin edilmiş, həyatını Türk millətinə həsr etmiş böyük qəhrəmanlardır.

4 avqust 1938-ci ildə 74 yaşında Qarsda vəfat edən Həmzə Ağanın məzarı Qars Yeni Məhlə Müasir qəbiristanlığındadır.

1997-ci il sentyabrın 7-də, 98 yaşında Qarsda vəfat edən Yusuf Sengerin məzarı Qars Yeni Məhlə Müasir qəbiristanlığındadır. Yusuf Sengerin oğlu, atam Sırrı Sengerin məzarı Qars Yeni Məhlə Müasir qəbiristanlığındadır.

- Bildiyimizə görə, mərhum atanız Sırrı Sengerin Azərbaycanla əlaqələri yaxşı olub. Bəs Sizin Azərbaycanla əlaqələrin inkişafı ilə bağlı hansısa planlarınız var?

- Azərbaycan bizim ata-baba yurdumuzdur. Biz hər il Azərbaycanla müntəzəm olaraq mədəni və idman tədbirləri, festivalar təşkil etməyi qarşıya məqsəd qoymuşuq. Azərbaycanlıların müəyyən dövrlərdə Türkiyəyə, xüsusilə Qarsa gəlmələri, tarixi və turistik yerləri ziyarət etmələri üçün sayılır göstərəcəyik.

- Sizin də səfəriniz gözələnirmi?

- Biz ilk xarici səfərimizi ən qısa zamanda əcdadlarımızın torpağı olan Azərbaycana etmək niyyətindəyik.

- Qarsda neçə nəfər Azərbaycan köçkünlü insan yaşayır? Onların təşkilatlanması hansı səviyyədədir?

- Tam bir rəqəm vermək çətindir, ancaq şəhərimizdə çoxlu Azərbaycan əsilli əhəlinin yaşadığı bilinməkdədir.

Təşkilatlanma keçmiş baxdığımızda yaxşıdır. Ancaq bunu xeyli inkişaf etdirmək və irəli aparmaq olar.

“Narkomaniya artıq dövlət təhlükəsizliyimizi təhdid edir”

“Əslində, rəsmi rəqəmlərlə faktiki rəqəmlər üst-üstə düşmür”

“İstər Azərbaycanın özündə əkilib-becərilən, istehsal olunan, istər də xaricdən daxil olan sintetik narkotik maddələrin qarşısının alınması üçün çox ciddi proqrama ehtiyac var”

Tahir Kərimli: “Bir sıra şəxslərin narkomaniyanı himayə etməsi nəticəsində yayılma arealı genişlənir”

“Mənim qabağında iki şərt qoyuldu: dedilər ya sən işdən çıxarmalıyıq, ya da sən öldürəcəklər...”

manları orada məcburi müalicəyə cəlb edə bilirik, nəinki məhkum edib həbsxanalarımızı dolduraq.

- Sizcə, dövlət günbəgün sayları çoxalır narkomanların müalicəsi üçün yetərli resursları varmı?

- Mən özümün təhlilimə, istintaq-təhqiqat orqanları və azadlıqdan məhrumetmə yerlərindən çəkdiyim misallara əsasən hesab edirəm ki, bu məhkumlara çəkilən vəsaitin hətta yarısından azını sərf etməklə, onları müalicə edə bilirik. Məsələn, müalicə mərkəzləri tikərək, oraya kontingent və digər personalları cəlb etməklə onları müalicəyə yönəltmək olar. Hətta bunu həmin vəsaitin yarısından azını sərf etməklə yerinə yetirmək olar. Bütçəyə də əlavə güc düşməz.

- Tahir müəllim, sizin də qeyd etdiyiniz kimi, narkomanların həbsi məsələsində cəmiyyətimizdə ədalətsizlik mövcuddur. Belə ki, maddi imkanı olan narkotik istifadəçiləri azadlıqda qalır, maddi imkanı olmayanlar isə həbsə düşür. Bu, əslində narkomaniyanın yayılmasına şərait yaradan daha bir alət rolunu oynadırmı?

- Əslində, sizin sualınızda elə həm də cavab var. Ona görə mən

deyirəm ki, narkomaniyaya qarşı mübarizədə biz elə bir proqram, elə bir sistem yaratmalıyıq ki, burada sui-istifadə hallarına, tamahkarlıq hallarına yol verilməsin. Yəni bu məsələnin ört-basdır edilməsi, ədalətsiz qərarlar verilməsi, onlar arasında seçim edilməsi imkanları minimuma endirilsin. Şübhəsiz ki, siz deyənlər mövcuddur.

- Yeri gəlmişkən, bu günlərdə həmkarınız Siyavuş Novruzov da narkotiklərlə mübarizənin ciddiləşdirilməsi təklifini irəli sürdü. Siz mübarizənin ciddiləşdirilməsi yollarını necə görürsünüz?

- Bilirsinizmi, ümumiyyətlə mən hesab edirəm ki, ciddi hazırlaşılıb, dövlət proqramı qəbul etməliyik. Çünki bu, açıqdan-açıq cəmiyyətə böyük təhiddir. Misal üçün, hamının gözünün qabağında Bakı şəhərində və yaxud da rayonlarımızda narkomaniyanın çox geniş yayıldığına şahidi oluruq. Əslində, rəsmi rəqəmlərlə faktiki rəqəmlər üst-üstə düşmür. Narkomaniya həddən çox kütləni əhatə edir, gənclərimizi sıradan çıxarır. Yəni potensial olaraq artıq dövlət təhlükəsizliyi təhdid olunur. Nəyə görə? Gənclər narkomaniyaya qoşulmaqla elmdən, təhsildən uzaq

qalırlar, istehsalda çalışmırlar, öz-lərinə normal həyat qurmurlar ki, bu da bizim gələcəyimizə böyük zərərdir. Hesab edirəm ki, bir proqram qəbul edib, həmin proqrama aidiyyəti qurumları, o cümlədən hüquq-mühafizə orqanlarını cəlb etməklə, biz ciddi dəyişikliklər etməliyik.

Bu nöqteyi-nəzərdən narkomaniyanın xaricdən Azərbaycana idxalının qarşısını almaqla, açıqca bildirəcəyəm, eyni zamanda bir sıra şəxslərin narkomaniyanı himayə etməsi nəticəsində yayılma arealı genişlənir. İstər bu arealın daraldılması, istər Azərbaycanın özündə əkilib-becərilən, istehsal olunan, istər də xaricdən daxil olan sintetik narkotik maddələrin qarşısının alınması üçün çox ciddi proqrama ehtiyac var ki, buraya bütün dövlət sistemini, bütün cəmiyyətimizi cəlb edib, birgə mübarizə aparmalıyıq. Yoxsa, açıqını deyim, əgər bu gün yuxarıdan - ən yüksək səviyyədə belə bir proqram qəbul etməsək, bizim əlahiddə mübarizəmiz səmərə verməyəcək, narkomaniyanın qarşısını ala bilməyəcəyik. Çünki narkomaniya bəzilərinə hədsiz sərvət toplamağa imkan verir. Bu tamahkarlıq bizim balalarını əlimizdən almağa davam edir...

- Sizin qeyd etdiyiniz kimi, tamahkarlıq məqsədilə narkomaniyanı yayanlar konkret olaraq dövlətə qarşı düşmənçilik edirlər...

- Sizə sovet dövründən bir misal çəkim. O zaman mən hakim

işləyirdim. Mənə məlumat verdilər ki, siz narkotik maddələrin ləğvi barədə qərar çıxarmısınız, amma onu bir hissəsini yandırılar, çox böyük bir hissəsi isə tədavülə buraxılır. Elə oldu ki, ondan sonra mən özüm şəxsən narkotik maddələrin ləğvinə iştirak etdim. Bilirsiniz nə oldu? O vaxt mobil telefonlar da yox idi, hakim oturaçağına oturma qədər mənə yuxarıda axtardılar. Bakıya dəvət etdilər, çox ağır söz dedilər ki, sən nə üçün bu işlərə belə ciddi müdaxilə edirsən və s. Təsəvvür edirsinizmi? Yəni sovet dövründən narkomaniya böyük bir bəladır. Yəni narkomaniya himayə olunmasaydı, olmazdı. Ona görə mən sizə misal çəkdim ki, bu, nə qədər çətin bir məsələdir. Hətta mənim qabağında iki şərt qoyuldu: dedilər ya sən işdən çıxarmalıyıq, ya da sən öldürəcəklər. Bu nə işdir, nə üçün sən müdaxilə edirsən, mane olma, və s. Ona görə, mən işi kökündən bilən adamam.

Yaxud da əkin əkirdilər, bildirdilər ki, mən qadın tutmuram, bir ildə az qala yüzə yaxın narkotik maddələrin əkilməsi məsələlərinə baxırdıq, o işləri hamısını elə təqdim edirdilər ki, guya onların hamısı qadınlardır. Qadınlarda da gəlirdi, ana-bala deyirdilər ki, hə, mən əkməmişəm, becərmişəm. İstintaqda qadınları irəli verirdilər, bütün məsuliyyət qadınlara üstündə qalırdı, təqsirkarlar, kişilər kənar qalırdı. Qadınları da necə tutasan, qalırısan başına döyə-döyə. Əgər il ərzində narkotik əkini ilə bağlı 70 iş daxil olurdusa, onların hamısı qadın olurdu. Qadınları verirdilər məhkəməyə, mənim də o vaxt gücüm çatmırdı 70 işin hamısını geri qaytarım, orqanlarla vuruşum. Bax, belə halları bilərəm.

Bu tendensiya davam etdi, qarşısını almaq çətin oldu. Təsəssüs ki, narkomaniya çox geniş yayılır. Ona görə mən deyirəm ki, proqram lazımdır. Bütün orqanların qarşısında ciddi vəzifələr qoyulsun, mübarizə aparılsın. Vətəndaşlar da orada iştirak etməlidir, dövlət də.

Söhbətləşdi:
Asya ŞÜKÜROVA

“Həmin vaxt Azər Nadirov oğluma “səni şərləyib tutduraçağam” deyib. Bu mübahisə əlbəyaxa davaya qədər gəlib çıxıb. Nəticədə, Azər atasının obyektlərində qeyri-rəsmi işlətdiyi əlaltılarının “şahid” kimi istifadə edərək, oğlumu şərləyərək, haqsız yerə həbs etdirdi. Bu hadisədən sonra bizə aydın oldu ki, Azər peşəkar dələduzdur, hətta CM-nin 178.3 maddəsi ilə məhkumluğu da olub”

“Orada tikinti işinə rəhbərlik edən şəxslərlə söhbət etdim. Onlar Azər Nadirov adlı adamı tanımadıqlarını və belə bir şəxsin sözügedən tikintiyə heç bir aidiyyətinin olmadığını söylədilər. Bu zaman Azərin oğlunun etibarından sui-istifadə edərək, onu aldatdığı mənə aydın oldu”

olduğu üçün həm bankla, həm də hüquq mühafizə orqanı ilə birgə çalışıb”.

Ü.Bilalov deyir ki, dediklərini sübut etmək üçün əlində çoxsaylı faktlar var: “Oğlum bu adamın şər-böhtanı ucbatından na-haqdan 4 il həbs cəzası çəkdi.

Masallıda şok dələduzluq faktı

“20 Yanvar”dakı binanı göstərüb, “şərikli tikirik” dedi, ev almaq adı ilə işçisinin 30 min manatını ələ keçirdi

Masallı rayonu, Füzuli küçəsi 60-da yaşayan Bilalov Üzeyir Abı oğlu “Hürriyyət”in redaksiyasına müraciət edib. Şikayətçi oğlu Bilalov Ədalət Üzeyir oğlunun dələduzluqla üzləşdiyini və özünün zərərçəkən olmasına rəğmən, qanunsuz olaraq 4 il müddətinə həbs olunduğunu bildirir.

Onun sözlərinə görə, Ədalət Bilalov 2014-cü ilin fevral ayında Masallı şəhərində yerləşən “Xan” telekom adlı telefon mağazasında satıcı olaraq çalışıb. Onu mağazanın sahibi kimi tanıdığı Nadirov Azər Abı oğlu işə götürüb. Bir müddət mağazada çalışan Ə.Bilalov günlərin birində müdiri ilə söhbət zamanı ali təhsil almaq istədiyini deyib. Bildirib ki, bu məqsədlə Bakıda ev almağı və burada yaşamağı düşünür: “Həmin vaxt Azər Nadirov oğluma bildirib ki, guya, Bakıda tikinti şirkətlərindən birinə şərikdir və hazırda “20 Yanvar” metrostansiyasının yanında bina tikdirir. O, həmin binadan oğluma münasib qiymətə mənzil verə biləcəyini deyib. Əlavə edib ki, mənzilin qiymətini də hissə-hissə ödəyə bilər”.

Şikayətçinin dediyinə əsasən, bu təklif sərfəli olduğundan, oğlu evdə Azər Nadirovun “şərikli tikdirdiyi binadan” mənzil almaq üçün Bakı şəhərinə gəldi. Nəticədə, ailədə belə qərara gəlinib ki, pulunu hissə-hissə ödəmək imkanından yararlanmaqla, həmin binadan mənzil alınsın: “Bir neçə vaxtdan sonra oğlum Ədalət Azərlə birlikdə mağazaya telefon avadanlıqları və ehtiyat hissələri almaq üçün Bakı şəhərinə gəldi. Azər Nadirov “20 Yanvar” metrosunun aşağı tərəfindəki - şəhər istiqamətindəki binanı ona göstərərək, həmin binadan 3 otaqlı mənzil verəcəyini deyib. Onu da vurğulayıb ki, tikinti gədən zaman pul ödəsə, mənzil bir qədər də aşağı qiymətə başa gələcək. Çünki bina hazır olanndan sonra mənzilin qiyməti bahalaşır”.

Üzeyir Bilalov bildirir ki, oğlu Ədalət Azərlə birgə işlədiyi üçün ona inanıb, tikinti yerinə baş çəkməyə ehtiyac görməyib. Bundan sonra, 14 aprel 2015-ci ildə 18 min manat düzəldiblər və oğlu həmin pulu ilkin ödəniş kimi aparıb Azərə vermək istəyib. Lakin o, pulu nəqd şəkildə qəbul etməyib, özünü “işgüzar adam” kimi göstərmək və qarşı tərəfi inandırmaq üçün həmin vəsaiti bank hesabına köçürməsinə istəyib. Beləliklə, Ədalət “Əmrəh Bank”ın Masallı filialına gedərək, Azərin verdiyi hesaba 18 min manat ödəniş edib. Daha sonra həmin pulun bank çekini gətirib Azərə göstərüb və qarşı tərəf buna ehtiyac olmadığını, ona inandığını bildirib. Müdirin bu cavabından sonra Ədalət çeki mağazadakı stolun siyirməsinə qoyub. 08 iyun, 2015-ci ildə isə yenidən 12 min manat vəsaiti Azərin hesabına köçürüb.

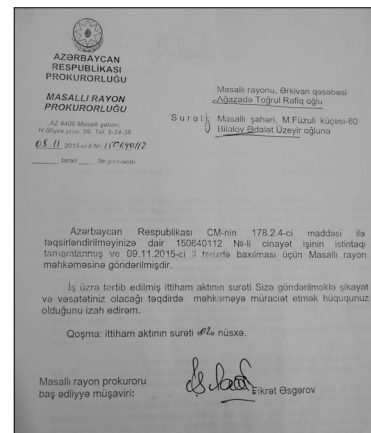
Beləliklə, oğlu ev almaq üçün Azər Nadirovun hesabına 30 min manat ödəniş edəndən sonra, Üzeyir Bilalov 2015-ci ilin

iyun ayının 12-14 tarixlərində Bakı şəhərində olarkən, Azərin göstərdiyi binaya baş çəkib: “Orada tikinti işinə rəhbərlik edən şəxslərlə söhbət etdim. Onlar Azər Nadirov adlı adamı tanımadıqlarını və belə bir şəxsin sözügedən tikintiyə heç bir aidiyyətinin olmadığını söylədilər. Bu zaman Azərin oğlunun etibarından sui-istifadə edərək, onu aldatdığı mənə aydın oldu”.

Şikayətçi deyir ki, Masallıya qayıtdıqda baş verənləri oğluna danışdı və Azərin onları aldatdığını bildirib. Bundan sonra Ədalət mağazaya gedərək, Azərdən 30 min manatı qaytarmasını tələb edib: “Həmin vaxt Azər Nadirov oğluma “səni şərləyib tutduraçağam” deyib. Bu mübahisə əlbəyaxa davaya qədər gəlib çıxıb. Nəticədə, Azər atasının obyektlərində qeyri-rəsmi işlədiyi əlaltılarının “şahid” kimi istifadə edərək, oğlumu şərləyərək, haqsız yerə həbs etdirdi. Bu hadisədən sonra bizə aydın oldu ki, Azər peşəkar dələduzdur, hətta CM-nin 178.3 maddəsi ilə

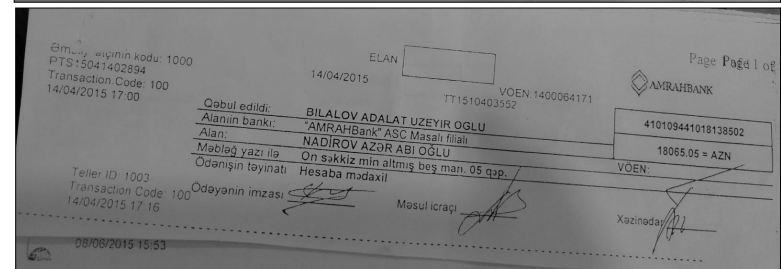
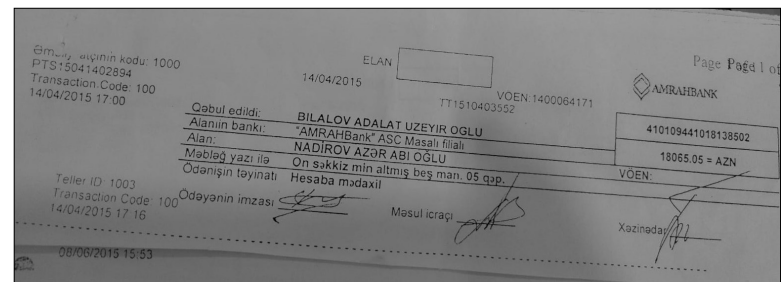
məhkumluğu da olub”.

Üzeyir Bilalov onu da vurğuladı ki, A.Nadirovun bank hesabına ödənilən 30 min manatın qəbzlərini digər sənədlərlə birgə istintaqa təqdim etsələr də, sonradan həmin qəbzlər sənədlərin arasından “yoxa çıxıb”: “Daha

Nəhayət, illər sonra çox çətinliklə qəbzlərin surətini “Əmrəh Bank”dan aldım və məhkəməyə təqdim etdim. Bundan sonra oğlumu həbsdən azad etdirə bildim. İndi də oğlum Azər Nadirovdan pulunu istəyəndə, ona bildirir ki, “mənim hər yerdə əlim var, səni yenə də şərletdirib tutduraram”. Deyir ki, cibinə, həyətinə narkotik atdıracam, qadın tapıb səndən şikayət yazdırıb tutduracağam və s. Oğlum həbsdə olarkən, Azər o sözləri mənə də deyib. O, cəmiyyət üçün təhlükəli bir insandır”.

Şikayətçi rəsmi qurumlardan xahiş edir ki, ona dəyən zərərin qaytarılmasına köməklik göstərsinlər: “Bu yazını oxuyan səlahiyyətli şəxslərdən xahiş edirəm ki, mənə dəymiş ziyanın ödənilməsinə köməklik göstərsin, Azər

sonra vəkil “Əmrəh Bank”a müraciət edərək, qəbzlərin surətini istəyib. Bank rəhbərliyi isə bildirib ki, “qanunun 41-ci maddəsinə əsasən şəxsi hesabın məlumatını verə bilmərik”. Adını çəkdiyim şəxs peşəkar cinayətkar

Nadirovu isə CM-nin müvafiq maddəsi ilə cəzalandırırsınız”.

Hazırladı: Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi

Bugünlərdə, daha dəqiq desək, 10-11 may tarixlərində Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan arasında Qazaxıstanın Almatı şəhərində görüş baş tutub. Qeyd edək ki, delimitasiya üzrə irəliləyişi və bununla bağlı əldə edilmiş razılaşmaları alqışlayan nazirlər, həmçinin onların nümayəndə heyətləri "Azərbaycan və Ermənistan arasında sülhün və dövlətlərarası münasibətlərin təsis edilməsi haqqında ikitərəfli Saziş" layihəsinin müdəcəllərinin müzakirəsini davam etdiriblər. Tərəflər hələ də fikir ayrılıqlarının mövcud olduğu açıq qalan məsələlər üzrə danışıqları davam etdirməyə razılaşıblar.

Onu da nəzərinizə çatdırmaq ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan iki ölkə arasında sülh müqaviləsinin noyabra qədər bağlana biləcəyini vurğulayıb. Paşinyanın sözlərinə görə, bunun üçün danışıqlar zamanı razılaşdırılmış bütün prinsipləri sənəddə qeyd etmək lazımdır və bu prinsiplər açıqdır.

"Almatı görüşündən saziş mətni çıxmayacağı əvvəldən belli idi"

Beləliklə, "Hürriyyət" xəbər verir ki, mövzu ilə bağlı mövqeyini bölüşən "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlunun fikrincə, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri Ceyhun Bayramovla Ararat Mirzoyanın Almatı şəhərində danışıqların nəticəsiylə bağlı iki fərqli rəy var: "Birinci rəy bundan ibarətdir ki, heç bir razılaşma olmayıbsa, deməli görüş nəticəsiz qalıb. İkinci rəyə görə isə danışıqlarda irəliləyiş qeydə alınıb. Əvvəlcədən bəlliydi ki, Almatı görüşündən saziş mətni çıxmayacaq. Zaman hələ tam yetişməyib. Buna baxmayaraq, iki günlük Almatı müzakirələri gələcək razılaşmanın əldə edilməsində növbəti mərhələ sayıla bilər. Almatı görüşünü işıqlandıran qazax jurnalist dostlarımdan biri ilə əlaqə saxladım. Görüşdən sonra yerli mətbuata açıqlama verilmədiyini söylədi. Eyni zamanda, Azərbaycan və Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi görüşlə bağlı oxşar açıqlama yayımlayıblar. Bu açıqlamada önəmli iki cümlə var: "Nazirlər delimitasiya üzrə irəliləyişi və bununla bağlı əldə edilmiş razılaşmaları alqışlayıblar. Tərəflər hələ də fikir ayrılıqlarının mövcud olduğu açıq qalan məsələlər üzrə danışıqları davam etdirməyə razılaşıblar". Bu cümlələrin yazılması göstərir ki, Bakı və İrəvan danışıqlarda müs-

Qarabağ müharibəsindən ağır dərs alan erməni cəmiyyətinin əksər hissəsinin ikinci seçimə üstünlük verəcəyi ehtimalı yüksəkdir".

Politoloqun sözlərinə görə, İlham Əliyevin mesajının ikinci hissəsi Fransa və ABŞ-a yönəlib. Elxan Şahinoğlunun qənaətinə, ölkə başçısının xəbərdarlığının mahiyyəti bundan ibarətdir ki, Paris və Vaşinqton hazırkı danışıqlar prosesinə mane olmamalı, əldə edilən razılaşmalara dəstək verməlidirlər: "Fransa Azərbaycanla münasibətləri o qədər gərgin hala gətirib ki, Bakı ilə İrəvan arasında danışıqlar prosesini və əldə edilən müsbət nəticələri vurğulamağa üzü gəlmir.

Politoloq onu da əlavə edib ki, Azərbaycanla delimitasiyaya qarşı etiraz aksiyası başlandı və Nikol Paşinyanın impiçmenti üçün hərəkətə keçən keşiş Baqrat Qalstanyanın ötən əsrində əvvəllərində Rusiyada yaşayan keşiş Qaponla oxşar cəhətləri az deyil: "Vaxtilə Qapon da Qalstanyan kimi müxalif hərəkata liderlik iddiasında idi. Rus keşiş etirazçıları Rusiya imperatoruna qarşı qiyama qaldırmağa cəhd etdi, nəticədə etirazçılar meydanda güllələndi və bu, tarixə 1905-ci il "qanlı bazar günü" kimi düşdü. İnsanları qırğına verən Qapon özü qaçıb gizləndi, bir il sonra inqilabçı dostları keşişin çar polisinin gizli xəfiyyəsi olması ittihamıyla onu qətlə yetirdilər. Qaponun tənqidi Rusiyada sonrakı tələtlərin başlanğıcı oldu, qiyamçı bolşeviklərin hakimiyyətə gəlişini sürətləndirdi. İndi Baqrat Qalstanyan da Qaponun yoluyla gedir, etirazçıları hakimiyyətə qarşı mübarizəyə səsləyir. Onun da Qapon kimi xarici keşişiyatlardan birinə işləməsi və sonunun rus keşişi kimi bitəcəyi istisna deyil".

"Ermənistanın xarici işlər nazirlərinin görüşü ilə bağlı gözləntiləri özünü doğrultmadı"

Lakin tərəflər şifahi olaraq, sülh sazişi üzrə danışıqların davam etdirilməsinə razılaşıb. Həm Bakının, həm İrəvanın rəsmi açıqlamasında fikir ayrılıqlarının olduğu vurğulanır. Gözlənilirdi ki, sərhədin delimitasiyasında və kommunikasiyanın açılmasında hansı prinsiplərin əsas götürülməsi açıq qalıb".

Asif Nərimanlı hesab edir ki, dörd kəndin qaytarılmasından sonra Ermənistanla yanaşı, başda ABŞ olmaqla Qərb ölkələrinin Alma-Ata bəyannaməsi üzərində xüsusilə dayanması fonunda Bakının geri addım atmaması əhəmiyyətlidir. Siyasi şərhçinin fikrincə, Almatı görüşünün əsas nəticəsini bu kontekstdə qiymətləndirmək olar.

"Ermənistanda etirazlara rəhbərlik edən keşiş Baqrat Qalastyan 2018-ci ildəki Nikol Paşinyanı xatırladır"

"Prioritet" Sosial İqtisadi Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri, politoloq Zaur İbrahimli isə bu qənaətdədir ki, Ermənistanda etirazlara rəhbərlik edən keşiş Baqrat Qalastyan 2018-ci ildəki Nikol Paşinyanı xatırladır: "Həm danışıqları, kütəyə xitabı, tərz, kütə

Xarici işlər nazirlərinin Almatı görüşü hansı nəticələrlə yekunlaşdı?

bət atmosferin davamında maraqlıdır, tərəflər ziddiyyət yaradan məqamlara deyil, ortaq nöqtələrin tapılmasına üstünlük verirlər".

"Növbəti müharibə zamanı ermənilərin itkiləri daha böyük olacaq"

Prezident İlham Əliyevin mayın 10-da Şuşa şəhərində sakinlərlə görüşdə səsləndirdiyi "əgər bu gün yenə də görsək ki, Ermənistanda revanşistlər baş qaldırıb, Fransa Ermənistana öldürücü silahlar verir, o silahların kritik həddə çatmasını görsək, onda bizdən heç kim inciməsin" açıqlamasına da münasibət bildiren "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri qeyd edib ki, ölkə başçısının xəbərdarlığının birinci hissəsi İrəvanda mitinq keçirən radikalara, onlara dəstək verən kilsəyə ünvanlanıb: "Açıqlamanın birinci hissəsinin mənası budur ki, radikal baş nazir Nikol Paşinyanı devirib Azərbaycanla mövcud razılaşmalardan itminə etsələr, sərhəddə quraşdırılan dirəkləri sökənlər, bu, növbəti müharibəyə səbəb olacaq və ermənilərin bu dəfə itkiləri daha böyük olacaq. Erməni cəmiyyətinin iki seçimi var. Birinci seçim yürüş və mitinqi təşkil edən keşişin ardınca getmək və bununla yeni müharibəyə hazırlaşmaq, ikinci seçim isə əvvəlkiyə baş nazir Nikol Paşinyanı və onun hökumətini dəstəkləməklə hazırkı danışıqlar prosesinə tərəfdar olmaq. İkinci

Elxan Şahinoğlu:
"Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişi üçün zaman hələ tam yetişməyib"

Vaşinqton isə mövcud prosesi dəstəkləməyə hazırdır. Bu mənada, Vaşinqton Parisdən fərqlənir. İlham Əliyev də ikisi arasında bərabərlik işarəsi qoymur. Dövlət başçısı ən azı ABŞ rəsmiləri və diplomatları ilə dialoqu davam etdirir, Fransa ilə dialoq isə Parisin siyasəti ucbatından sifirə endirilib".

"Baqrat Qalstanyanın da Qapon kimi xarici keşişiyatlardan birinə işləməsi və sonunun rus keşişi kimi bitəcəyi istisna deyil"

Asif Nərimanlı:
"Ermənistanla yanaşı, başda ABŞ olmaqla Qərb ölkələrinin Alma-Ata bəyannaməsi üzərində xüsusilə dayanması fonunda Bakının geri addım atmaması əhəmiyyətlidir"

Siyasi şərhçi Asif Nərimanlı isə bildirib ki, xarici işlər nazirlərinin Almatı görüşündə Ermənistanın gözləntiləri özünü doğrultmadı: "Qazaxın 4 kəndinin qaytarılmasından sonra İrəvan Almatıda Alma-Ata bəyannaməsinin yenilənməsi ilə nəticələncək razılaşmaya ümid edirdi. Görüşün də məhz 1991-ci ildə bəyannamənin imzalandığı "Dostluq Evi"ndə keçirilməsi simvolik xarakter daşıyırdı.

Zaur İbrahimli:
"Bundan sonra Nikol Paşinyanın başı çox ağrıyacaq"

ilə davranması eyni ilə 6 il əvvəlki Paşinyandır. Simalarında da oxşarlıq var, 2018-ci ildə Paşinyan dərviş tərzində dolaşırdı, indi isə Baqrat onun yolunu gedir. Yürüşləri də çox bənzərdir. Rusiya nəhayət, 6 il atxarışdan sonra Paşinyana real alternativ tapa bildi. Elə onun özüne bənzər fiqur tapıldı. Bundan əvvəl keçmiş prezidentlər, Gürcüstandakı kimi milyarder, çekist sınaqdan çıxarılmışdı. Uğursuzluğa düşmüşdü. İndi isə Paşinyanı yamsılayan keşiş pis varınat deyil. Nikolun başı bundan sonra çox ağrıyacaq".

Vazeh BƏHRAMOĞLU

Hazırda Cənubi Qafqazın iki ölkəsində, yəni Gürcüstan və Ermənistanda siyasi böhran yaşanır, desək yəqin ki, bir o qədər də yanlış olmarıq. Çünki bu gün Gürcüstanda parlamentin hakim "Gürcü Arzusu" partiyasının təklif etdiyi "Xarici agentlər haqqında" qanun layihəsinin dəstəklənməsinə qarşı, Ermənistanda isə keşiş Baqrat Qalstyanın çağırışı ilə baş nazir Nikol Paşinyanın siyasətinə etirazla əlaqədar aksiya keçirilir. Qeyd edək ki, İrəvandan fərqli olaraq, əksər Qərb dövlətləri və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar Gürcüstanda baş verənlərə görə, məhz iqtidarı qınayır və müxalifətə dəstək nümayiş etdirirlər.

"Moskva kilsəni də işə qatmaqla vətəndaş itaətsizliyi yolu ilə növbəti dəfə Paşinyanı devirməyə cəhd edir"

"Hürriyyət" xəbər verir ki, hazırda Gürcüstan və Ermənistanda baş verənləri Qərblə Rusiya arasındakı geosiyasi savaşının bir hissəsi kimi xarakterizə edən siyasi şərhçi Fuad Qəhrəmanlının fikrincə, Gürcüstanda Rusiyanın hakimiyyətlə Qərbə inteqrasiya tərəfdarı xalq, Ermənistanda isə demokratik hakimiyyətlə Moskvağa bağlı "5-ci kolon" arasında gərginlik getdikcə dərinləşir: "Bu gün baş verənlər Putinin Cənubi Qafqazda revanş cəhdidir və Qərbin Ukrayna savaşının nəticələrini gözləmədən regionda geosiyasi nəzarəti almaq planlarına qarşı Rusiyanın əks həmləyə keçdiyini göstərir. Ona görə də səhnədə kimlərin olmasından asılı olmayaraq, pərdə arxasında geosiyasi savaş aparan Qərb və Rusiya var. Bu gün Gürcüstanda baş verənlər həm də ona görə önəmlidir ki, əgər İvanışvili "Xarici agentlər" haqqında qanunu qəbul edərək hələ üstəlik oktyabrda keçiriləcək seçkilərdə hakimiyyətdə qala bilsə, o zaman Paşinyan hakimiyyətini Avrointeqrasiya kursuna görə təkə Azərbaycan vasitəsilə ilə təhdid etməyə cəhd etməyəcəkdir, Rusiya Ermənistanın Qərbə çıxış yolunu nəzarətə götürməklə öz təzyiq imkanlarını xeyli gücləndirə biləcək. Bu həm də Qərblə kəskin gərginlik yaşayan Azərbaycan hakimiyyətinə də nəfəs vermək imkanı verəcək və Avropanın başı bir müddət üçün Gürcüstan və Ermənistanda qarışacağına görə, daha Bakı ilə o qədər də dərinə getməyə ehtiyac qalmayacaq. Çünki bu halda Rusiyanın müqaviməti həm də geosiyasi səbəblərdən qabaran insan haqları mövzusunda basqıların effektivliyini zəiflədəcək".

Gürcüstan və Ermənistanda baş verən olayların arxasında kim(lər) dayanır?

Fuad Qəhrəmanlının sözlərinə görə, Gürcüstanda keçirilən 100 minlik etiraz aksiyası onu göstərdi ki, xalq birləşdirici müxalifət qüvvəsi olmasa da, Avrointeqrasiya ideyası ətrafında birləşərək vahid bir milli iradə meydana çıxara bilib: "Bu çox önəmli bir nəticədir və güclü müxalifət olmadan belə, xalqın siyasi proseslərdə aktiv subyekti kimi çıxış etməsinə imkan verir. Gürcüstan müxalifəti siyasi baxımdan zəif və dağınıq vəziyyətdədir, ortada parlaq bir lideri də yoxdur, bu şəraitdə onun seçkilərdə "Gürcü arzusu"na qalib gəlmək imkanları da o qədər yüksək deyil. Ancaq cəmiyyətdə siyasi bölünmənin Rusiya yanlılarla Avrointeqrasiya tərəfdarları arasında gəlməsi, oktyabr seçkilərində İvanışvilinin mövqeyini əhəmiyyətli dərəcədə zəiflədəcək onun vətəndaş cəmiyyətinin öncüllük etdiyi spontan xalq hərəkatına məğlub olması ehtimalını da xeyli dərəcədə artırır. Ancaq istisna edilmir ki, izdihamlı aksiyalar davamlı xarakter alarsa, bu heç oktyabrı gözləmədən xalq inqilabı ilə də nəticələne bilər. Ermənistanda isə arxiyepiskop Baqrat Qalstyanın liderliyi ilə kilsə və müxalifətin birlikdə təşkil etdiyi Rusiyadan yönləndirilən "Vətən naminə Tavuş" hərəkatının 2 gün öncə keçirdiyi 20 minlik aksiya Paşinyan hakimiyyətinə qarşı indiyə qədər keçirilmiş ən kütləvi etiraz hesab olunur. Ancaq cəmiyyətdə nüfuzu yerlə sürünən müxalifət liderləri Köçəryan və Sərkisyan korupsioner və Rusiyanın əlaltıları kimi tanındıqları, müharibə tərəfdarları kimi qəbul edildikləri üçün Avrointeqrasiya tərəfdarı olan erməni xalqı bu günə qədər onlara kütləvi dəstək verməyib. Ona görə də Moskva indi ermənilər ara-

Fuad Qəhrəmanlı:
"Gürcüstandakı izdihamlı aksiyalar davamlı xarakter alarsa, o zaman bu, xalq inqilabı ilə nəticələne bilər"

sında mühüm təsiri olan kilsəni də işə qatmaqla vətəndaş itaətsizliyi yolu ilə növbəti dəfə Paşinyanı devirməyə cəhd edir. Ancaq İrəvanda keçirilən etiraz aksiyalarına qatılanların sayında əhəmiyyətli azalma görünür. Son bir gün ərzində 50-dən artıq aksiya iştirakçısı isə yolları bağlamaq cəhdinə görə saxlanılıb. Kütləvi dəstəyin azaldığını görə Qalstyan və dəstəsi ali məktəblərə gedib tələbələri kütləvi itaətsizliyə çağır, hakimiyyətin nəzarət edə bilməyəcəyi kaos durumu yaratmağa çalışırlar. Ancaq xalq bu kütləvi etiraz və itaətsizlik aksiyasına qatılmayacağına, o zaman bu yolla siyasi böhran yaratmaq və Paşinyanı kütlə gücü ilə istefaya məcbur etmək də mümkün olmayacağına".

"Paşinyanı "5-ci kolon"un əli ilə onu devirmək üçün planlar quran Putinin arzusu bu dəfə də baş tutmayacaq"

Siyasi şərhçinin qənaətinə görə, Qarabağ savaşında Azərbaycana məğlub olmuş erməni xalqı Paşinyanın hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmasına həm də ona görə maraqlı deyil ki, onu əvəz edəcək

Şahin Cəfərli:
"İvanışvili öz şəxsi taleyini dövlətin taleyi ilə birləşdirməyə, dövləti öz şəxsi maraqlarının müdafiəsi üçün zirehə çevirməyə çalışır"

"5-ci kolon"u təmsil edən müxalifətin hakimiyyətə gəlişi yeni müharibə təhlükəsi yaradır, bu isə insanları qorxudur: " Baqrat Qalstyanın üzde liderlik etdiyi hərəkatın həm də ona görə uğur qazanmaq şansı yoxdur ki, indi Ermənistanda siyasi seçim müharibə tərəfdarları olan revanşistlərlə sülh istəyən Paşinyan arasında bir müharibədən qorxan erməni xalqı da indiki hakimiyyətin qalmasında maraqlıdır. Ona görə də Moskvadakı görüşdə Paşinyanla razılışıb, sonra da "5-ci kolon"un əli ilə onu devirmək üçün arxada planlar quran Putinin arzusu bu dəfə də çox böyük ehtimalla baş tutmayacaq".

"Milli iradə ilə hesablaşmayıb, sərt rejim bərqərar edərək ölkənin üzünü yenidən şimala çevirmək mümkün ehtimal kimi görünür"

"Gürcüstanda keçirilən Avropa Marşı müstəqillik dövrünün ən izdihamlı aksiyası kimi yadda qalacaq" deyən siyasi şərhçi Şahin Cəfərli isə qeyd edib ki, Avrointeqrasiya əhalinin 90 faizi tərəfin-

dən dəstəklənən milli ideyaya, həqiqi mənada gürcülərin arzusuna çevrildiyi halda, "Gürcü Arzusu"nun bu ümummilliyetli hədəfi sabotaj etməyə yönəlmiş siyasətinin rəşional tərəfi yoxdur: "Müxalifətin çoxlu zərəciklərə parçalandığı, Vahid Milli Hərəkatdan qompaların hələ də davam etdiyi bir şəraitdə "Gürcü Arzusu"nun oktyabrda seçkiləri də udmaq şansı var. Belə olan halda, Rusiyadakının analoqu olan axmaq bir qanun layihəsini qəbul edib, Putin rejimi mənsublarının ritorikası ilə danışaraq xalqı və Qərbi öz üzərinə qaldırmaq hökumətin nəyine gərəkdir? Bu, hökumətə, hakim partiyağa yox, yalnız bir nəfərə lazımdır. Görünən odur ki, Qərb üçün Bidzina İvanışvilinin istifadə müddəti başa çatıb. Avropa Birliyinin üzvlük üçün Gürcüstanın qarşısında qoyduğu 9 şərtəndən biri deolixarxizasiya aparılmasıdır. Tərcüməsi budur ki, dövlət üzərində İvanışvilinin hüdsuz hakimiyyətinə tam şəkildə son qoyulmalıdır. Qoca olıqarx isə buna qarşı özünümüdafiə mexanizmi qurur və bədnam qanun layihəsi də bu məqsədə xidmət edir. Bir tərəfdən Avropa Birliyi və dəyərlərinə qarşı ağızına gələni söyləyib, sonra sanki özü qərar verəcəkmis kimi "Gürcüstan 2030-cu ildə mütləq Avropa Birliyi üzvü olacaq" demək xalqın zəkasını ələ salmaqdır".

Şahin Cəfərli hesab edir ki, İvanışvili öz şəxsi taleyini dövlətin taleyi ilə birləşdirməyə, dövləti öz şəxsi maraqlarının müdafiəsi üçün zirehə çevirməyə çalışır və bu gün faktiki olaraq, Gürcüstanı girov götürüb: "Xalq isə yaranmış tarixi şansı bir nəfərin hikkəsinə qurban vermək istəmir. Bu gün meydana toplaşan yüz minlərin hamısı müxalifətçi deyil, belə təqdim etmək heç hakimiyyətə də sərf eləməz. Bu, milli iradənin təcəssümüdür. Bu iradə ilə hesablaşmayıb, sərt rejim bərqərar edərək ölkənin üzünü yenidən şimala çevirmək mümkün ehtimal kimi görünür".

Vazeh BƏHRAMOĞLU

Sumqayıt İcra Hakimiyyətinin əməkdaşı haqqında rüşvət iddiası

"Sədaqət Əsədova məndən 3 min manat rüşvət tələb edib ki, sizə ev verəcəyik, amma..."

Sumqayıt şəhər sakini Həsənov Fikrət Lətif oğlu tərəfindən Hurriyyet.az sayının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. O, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin Mənzil təsərrüfatı və mənzillərin qeydiyyatı idarəsinin müdürindən şikayətçidir:

"Mən, Fikrət Həsənov Lətif oğlu, bildirirəm ki, 1987-ci ildən ümumi əsaslarla mənzil növbəsindəyik. Özüm 2-ci dərəcəli əliləm.

Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin Mənzil təsərrüfatı və mənzillərin qeydiyyatı idarəsinin müdürü Sədaqət Əsədova məndən 3 min manat rüşvət tələb edib ki, sizə ev verəcəyik. Mən ona bildirdim ki, bizim o qədər pula gücümüz çatmır. Axırı məndən 200 manat aldı ki, narahat olma, sənə kömək edəcəyəm.

30.12.2023-cü il tarixində 200 AZN pulu şəxsən Sədaqət Əsədovaya ver-

mişəm. Həmin vaxt Sədaqət xanımın köməkçisi Pərvin xanım da yanımda olub. Pulu onlara verməyimlə bağlı əlimdə telefon danışqları, səs yazıları var.

200 manat pulumu almalarına baxmayaraq, mənə heç bir köməklik etmədilər. S.Əsədova mənə deyir ki, hara is-təyirsən get şikayət et. Məndə məcbur qalaraq 01.03.2024-cü il tarixində Baş Prokurorluğa müraciət etmişəm.

Şikayətimə Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşı Mikayıl Quliyev baxırdı. Təəssüflər olsun ki, M.Quliyev bu günə kimi tədbir görmür. Hətta telefon zənglərimi belə, açmır. Bir sözlə, şikayəti ört-basdır edir.

Onu da qeyd edim ki, S.Əsədova mənim kimi bir çox insanları bu yolla aldadıb. Hətta adını çəkdiyim xanım və-təndaşların evdə olmamasından istifadə edərək, mənzilləri satır. Bütün de-diklərimə dair sübutlarım var".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Gəncə sakinindən şok müraciət

Esmira Hüseynova: "Məhkəmələr və hüquq mühafizə orqanları cinayətin qarşısını almaqdansa, cinayətə yol açırlar"

Gəncə şəhəri, D.Bünyadza-de küçəsi 106 ünvanında yaşayan Hüseynova Esmira Əli qızı tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Daxili İşlər naziri Vilayət Eyvazova, Baş prokuror Kamran Əliyevə və Ali Məhkəmənin sədri İnam Kərimova müraciət edir:

"Hörmətli cənablar!

Bildirirəm ki, 07.07.2013-cü il tarixdə qardaşım Hüseynov İsmayıl həyat yoldaşı Hüseynova Nahidə ilə birgə əşyalarını bizim həyətə yığdılar. Atamın razılığı olmadan, həyətə olan 1 otağımızı uçurub, yerində barı hördülər. Bununla da hər gün evdə söz-söhbət başladı. Üstəlik, qardaşım Nahidəni dəfələrlə bəzi adamlarla tutub, gətirib evdə dö-yürdü. Atam da belə şeyləri qəbul etmir, onların evdən getmələrini tələb edirdi. Bu zaman isə İsmayıl atama qarşı sərt rəftar edir, onu söyürdü. Həmçinin, Nahidə də əxlaqsız hərəkətlər, söyüş söyür, atamı vururdu.

Atam bütün bunlarla bağlı məhkəməyə müraciət etdi. 07.03.2016-cı ildə məhkəmə onların fərdi yaşayış evindən çıxarılması haqda qərar verdi. İsmayıl qərardan apellyasiya şikayəti verdi. 13.01.2016-cı il tarixdə hakim İsfəndiyar Şəfiyev onlara yaşamaq hüququ verdi.

Məhkəmə qərarı əvvəlcədən hazırlanmışdı. Şahidlərin hamısı onların yaxınları idi. Bizim şahidlər isə dindirilmədi.

Atam İsmayılın evdən çıxarılması ilə əlaqədar Ali Məhkəməyə şikayət verdi. 28.12.2016-cı il tarixdə məhkəməyə gəndə İsmayıl dedi ki, xərc çəkib getməyin, onsuz da mənim xeyrimə qərar veriləcək. Elə də oldu, hakim Ələsgər Əliyev atamın iddiasını rədd etdi. Məhkəmədən bir həftə qabaq İsmayıl Bakıya hakimi görmək üçün getmişdi, gələndən deyirdi işi həll etdim.

Hakimlərin haqsızlığı ucbatından əziyyət çəkən atam yenidən məhkəməyə "Ləyaqətsiz vəresə" iddia ərizəsi verdi. 03.08.2016-cı ildə hakim Mahir Niftəliyev iddianı rədd etdi. Bundan sonra atam Apellyasiya şikayəti verdi. Hakim Fikrət Mehdiyev 16.12.2016-cı il, saat 15:00-da məhkəmə baxışı olmalı idi. Gözlədik, hakim gəlmədi. 18:15-də hakimin köməkçisi zəng vurdu ki, məhkəməyə gəlin. Yenidən məhkəmə getdik və zalının qapısının ağzındaca iddiamızın rədd edilməsi haqda qərar verildi. Qərarı bizə vermədilər ki, vaxt keçsin, Ali Məhkəməyə müraciət edə bil-məyək.

Nəhayət, Ali Məhkəməyə müraciət etdik. Aylar keçdi, məhkəmədən xəbər çıxmıdı. Sonradan məlum oldu ki, hakim Vafəddin İbayev iddiaçının xəbəri olmadan qərar verib.

28.01.2017-ci ildə atam rəhmətə getdi. Həmin gün Nahidə atamı yenə döymüşdü. Ortaya vəresəlik söhbəti çıxanda, əsəbləşdilər və mənim üstümə hücum çəkildilər ki, səni də atanın arxasınca göndərəcəyik.

İsmayıl evə Əmlak Komitəsindən nümayəndə gətirdi ki, özü üçün sənəd çıxarsın. Mən razılıq vermədim ki, notarius pay ayırıb və möhürü ilə təsdiq edib. Bu zaman İsmayıl təhqiqatçıya zəng vurdu ki, dünən rəisinizin yanında söhbət etdik, indi ölçü götürülməsinə mane olur. Biraz keçmişdi ki, polis gəldi, mənə təzyiq göstərmək istədi. Mən, "DİN-ə zəng vuracam, polis reisi nə vaxtdan ev bölür?", - dedim.

Atam mənə vaxtilə vəresəlik vermişdi. Qardaş və bacım da öz paylarını mənə vermişdilər, 7/8 pay mənə, 1 pay da qardaşım İsmayılın ayrılması idi. Evə ekspert gətirdilər. 24.07.2018-ci il tarixdə məhkəmə oldu və ekspertin "ev bölünür" rəyi təsdiq olundu. 06.09.2018-ci il tarixində mənim xəbərim olmadan Nahidə evə qeydiyyatda düşüb.

Evdə hər gün dava düşürdü, elə gün olurdu ki, 2 dəfə polis gəlirdi. Nahidə sayğacdən qazı kəsir, sonra açırdı ki, nəticədə 6 nəfər evdə zəhərlənə bilərdi. Bir sözlə, yaşamağa imkan vermirdilər. Evin pəncərələrini daşla qırırdılar. Dəfələrlə başımdan xəsarətlər almışam. 10 ildən artıqdır ki, hər gün polisə şikayət edirik.

Yaşamaq mümkün olmadığından, İsmayıl kompensasiya verib ayırmaq məqsədilə məhkəməyə iddia ərizəsi verdim. 13.03.2020-il tarixdə məhkəmə oldu. Hakim Zaur Hümətov evə baxış keçirdi və gedəndən 20 dəqiqə sonra keçmiş köməkçisi Ayaz zəng vurdu ki, məhkəməyə gəl. Məhkəmə başlayana kimi Ayaz İsmayıl və Nahidəni zala saldı, mənə dedi ki, gözlə. Nəhayət, hakim iddiamı rədd etdi, İsmayıl ilə birlikdə yaşamaq hüququ verdi.

Məhkəmədən sonra Ayaz İsmayıl

birgə zaldan çıxdı. Belə hərəkətlər məhkəməyə müdaxiləni təsdiq edir. Mən şikayət edəcəyimi deyəndə Ayaz mənə bildirdi ki, səndən Prokurorluğa şikayət edib, cəza verdirərəm.

03.06.2021-ci il tarixdə apellyasiya şikayəti verdim. Hakim Rəşad Məmmədov dedi ki, ev hərəcə çıxarılmalı, pulu bölünməlidir, çünki yola getmirsiniz.

01.03.2024-cü il tarixdə "evə köçürmə və yerin təyini" haqda Apellyasiya Məhkəməsi oldu. Hakim Fikrət Mehdiyevdən etiraz etdim, buna baxmayaraq məhkəmə davam etdi.

Apellyasiya Məhkəməsindən sonra həyət qapısının ağzında Nahidə taxta ilə üstümə hücum çəkdi. Evə qaçdım, İsmayıl və Nahidə evə girərək mənə döydülər. İsmayıl əlindəki bıçaqla başımdan xəsarət yetirdi, "çix evdən, məhkəmə mənə evə köçürüb, çıxmasan atanın arxasınca səni də göndərəcəm", - dedi. Polis gəldi, evdə divarda qan izləri var idi. Lakin polis cinayət işi yoxdur deyib getdi. Gərək mən ölüm, sora cinayət olsun?!

Mən evin hərəcə çıxarılması ilə bağlı Gəncə Şəhər Məhkəməsinə iddia ərizəsi verdim. Lakin bu dəfə də qəbul edilmədi. Başa düşə bilmirəm, mənə 7/8 pay düşməsinə baxmayaraq, nə payımdan istifadə edə, nə də evi sata bilmirəm. Belə vəresəlik qanununu kimə lazımdır?! Hüquq mühafizə orqanları da hər şeyi bilir, nəyinsə xətrinə susur, göz yumurlar. Yəqin cinayət olacağını gözləyirlər.

Başda hakimlər olmaqla, hüquq mühafizə orqanlarının qanunsuzluğa imza atmaları mənə artıq usandırıb. Bu qurumlar cinayətin qarşısını almaqdansa, cinayətə yol açırlar".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Hacı Zeynalabdin Tağıyevin ordenli, medalı böyük portretini hamı görüb. Onun mülki rütbəsi ordunun general-leytenantına bərabər idi. Əcəldən aman olsa "millət atası" kimi şöhrət qazanmış hacının ordenlərindən, boynundan sallanmış "Müqəddəs Anna" xaçından da danışacağıq. Hələlik isə o rəhmətliyin rəsmi vis-mundirindən, başına qoyduğu "əmiri" adlanan papağın-dan söhbət açaq.

Firuz HAŞIMOV

Ancaq "Həqiqi məxfi dövlət müşaviri" rütbəsinə daşıyanlar belə vis-mundir geyə bilməz. Şpaqa və lələkli üç künc şlyapa da öz yerində. Portretdə biz ordenləri, medalalları, hətta şpaqanı görürük. Amma lələkli üç künc şlyapa əvəzinə, Hacı başına adi adamların gəzdirdiyi "əmiri" adlanan papağı qoyub. Bəli, Hacı Zeynalabdin ömrünün sonuna qədər əsl-nəcəbətini, kimliyini unutmadı, nə bütün hacıların gəzdirdikləri "daqqa" papağı qoydu, nə də rəsmi görüşlərdə üç künc şlyapa geydi.

Məşhur milyonçu Musa Nağıyevin də papağı kasıbların geydiyi papaqlardandır. O da ömrünün sonuna qədər sabunçulu saman satan kişinin oğlu olmasını gizlətmədi.

Qüzey Azərbaycanda isə təxminən 30 papaq forması mövcud idi. İftixar hissi ilə deyə bilərəm ki, xalqımıza xas olan misilsiz rəhmətlik, insaniyyətlik özünü sənətkarlıqda da biruzə vermişdi. Bizim dabbaglar heç vaxt xalq içində "buxara" kimi tanınmış dəri tamamlamayıblar (Dabbagların leksikonunda "tamamlamaq" göndən nəyinsə düzəldilməsi deməkdir). Hamı bilir ki, "buxara" papaq adlanan baş örtüyü üçün neçə təzə doğulmuş quzu tələf edilir. Azərbaycanda heç kim, heç vaxt, heç bir pulun müqabilində belə işə əl qoymayıb. Bu cür dəriləri bizim tacirlər uzun qorinələr boyu Buxara əmirliyindən gətirdikləri üçün onlara "buxara" deyilirdi. Qalan papaqlar üçün isə dəriləri bizim dabbaglar hazırlayar-

Papaq nə üçün şərəf rəmzi hesab olunur?

Və yaxud sələflərimiz XX əsrdə bağışlanılmaz səhvlər etdilərse də, hər halda çoxu gəzdirdikləri papaqlara layiq olublar...

Papağa tez-tez əl vurmaq, natəmiz yerə qoymaq, hirslənib yerə vurmaq, ona vaxt-bivaxt and içmək böyük qəbahət sayılırdı...

dılar.

Şərəf rəmzi hesab olunan papaq da bizim vətənimizdə orta əsrlərin əmmaməsi kimi vəsiqə rolunu oynayıb. Məsələn, çodanın (at alverçisinin) ağzı nə idi ki, şəcərəli xanzadənin papağını qoyaydıq

Kişi başından papağı bir dəstəməz alanda, bir də evində olanda, əndərunda istirahət zamanı çıxarırdı. Papağa tez-tez əl vurmaq, natəmiz yerə qoymaq, hirslənib Allah eləməsin, yerə vurmaq, ona vaxt-bivaxt and içmək böyük qəbahət sayılırdı.

İndi də bu papaq adlarına fikir verin: "Əmiri", "Qazamatı", "Qələmi", "İkiüzlü əmiri", "Dallay", "Daqqa", "Pəhləvi", "Motal", "Şikari".

Bunlardan başqa, el içində seyid, misgər, xəlfə, həmsəri papaqları da tanınırdı. Həmsəri papağı adətən dəridən yox, keçdən düzəldilirdi. Vaxtilə Bakıda hamballıq edən, ən ağır işləri gören cənublu qardaşlarımız həmsərlər məhz belə papaqları ilə yerli camaatdan seçilirdilər.

Telekanallardan nümayiş etdirilən kliplərə, ya da klassik əsərlərin səhnələşdirilmiş variantlarına tamaşa edəndə adamın ürəyi ağrıyır. İlahi, bunlar adi çərkezi çuxanın nə cür geyildiyini, vəznənin miqdarını, adi xəncərin necə bağlandığını da bilmirlər. Artistlər başlarına nə

gəldi qoyurlar, bəziləri utanıb-qı-zarmadan rus "mujik"lərinin çöp yaxalı köynəklərini də geyirlər.

Tariximiz, irsimiz bir ovuc nandanın əli ilə tanınmaz hala salınır. İllər uzununu kinostudiyanı inhisara götürərək pul dağarcığına döndərmiş üç-dörd lotunun sayesinde bütün tarixi şəxsiyyətlər gorbagor edildilər. "Nəsimi", "Nizami", "Dədə Qorqud", "Babək" filmlərində istifadə olunmuş əlbisələrə, rekvizit və butaforiya ya ani nəzər kifayətdir ki, xalturaçı rəssamların tariximizin başına hansı oyunlar gətirdiklərini deyərsən.

Sələflərimiz XX əsrdə bağışlanılmaz səhvlər etdilərse də, hər halda çoxu gəzdirdikləri papaqlara layiq olublar. Bu, həmin millətidir ki, onun neçə il ərzində fasiləsiz getmiş ara müharibələrinə baxmayaraq, Səfəvi qvardiyası - qorcu alayları qüdrətli Süleymani Qanununin say-seçmə ordularının gözlərinin odunu almışdılar. Avropanı diz üstə çökdürə bilmiş sultan Süleyman bir ovuc Azərbaycan azəri cəngavəri (Azərbaycan türkü - red.) ilə bacarmadı. Reklamlaşdırılmış, barələrində onlarla kino çəkilmiş, romanlar yazılmış ninziyalar, samuraylar bizim əsl milli xassə alaylarının cəngavərləri ilə müqayisədə çox cılızdılar. Səfəvi ordeninin ölümün gözlərinə dik baxan müridləri, əfsanəvi

qorçuları barədə indiki gənclik heç nə bilmir. Axı onlar zaman-zaman döyüş meydanlarında elə xarüqələr göstəriblər ki, indi məxəzlərə müraciət edəndə adamın ayaqları altından yer qacır. Bizim şanlı cəngavərlərimizin tarixləri üzərinə bir tərəfdən bolşevik "alimlər", şovinst fars təəssübkeşləri daş qoydularsa, digər tərəfdən isə öz doğma tədqiqatçılarımız özlərini elə apardılar ki, guya tarixdə ümumiyyətlə belə şeylər olmayıb.

Bu həmin millətdir ki, onun Laçın bəy kimi oğlu kiçik dəstə ilə Əlinçə qalasının xarabalığında düz 6 ay Paskeviçin ordusuna qarşı kişi kimi vuruşmuşdu. Millətin "Qələmi" papaq geymiş say-seçmə kübarları Gəncə üsyanı zamanı XI Orduya qarşı son nəfəslərinə qədər vuruşdular, tikə-tikə doğrandılarsa da, geriye ayaq qoymadılar. "Dallay", "Motal" papaq geyən qaçaqlarımız, hətta yol kəsən quldurlarımız belə qadın olan qafiləyə, karvana toxunmurdular, bunu şərəflərinə sığışdırmazdılar.

O gün hansısa heyvərə qəzetdə oxuyuram ki, heç demə, neçə il davam etmiş atəşkəs türkü (??) çökdürüb və bu, bizə heç nə verməyib. Atəşkəs məhz niyə türkü çökdürüb, bax, mən bu əsəri qana bilmədim. Türk deyəndə yazı yiyəsi kimi nəzərdə tutur, qırğızları, yoxsa Anadolu türklərini?

İkincisi, bu həngamənin bizə heç nə vermədiyini demək ədalətsizlikdir. Atəşkəsin bəreketindəndir ki, siyasi boşboğazlığı özlərinə sənət seçmiş heyvərələrin ikinci nəslərsə çatıb. Birinci eşalonda olanların hamısı şəhərin müxtəlif yerlərində obyektlər, mənzillər, mağaza yiyəsi olub. İndi bunlar ikinci parazit sürüsünü yemləyib camaatın üstünə qışqırırlar. Dəstəməz alıb Qurana əl basmağa hazır am ki, müharibə başlasa bu parazitlərin heç biri də cəbhəyə getməyəcək (Necə ki, müharibə başladı, özü də istədiyimiz kimi Şəhadətə çatanların, yaralananların arasında bir vəzifə sahibinin, bir biznesmenin, bir siyasi boşboğazın balası yoxdur. Bütün səlib dünyasının total hücumuna qarşı xalq ayağa qaldırıb zəfərə çatdırmış müzəffər Prezidentin yaxın ətrafında nuvoriş guruhunu görəndə üreyim ağrıyır, çünki bunlara etibar yoxdur. Analar saç yolub, "Toy görməyən balam vay" deyəndə bu bi-

namus bandanın törəmələri restorantlarda kafə baxırlar).

Atəşkəsin türkü "çökdürmə-sindən" danışaq. Heç bir tarixçi inkar edə bilməz ki, türk qövmü global miqyasda XVII əsrin əvvəllərindən çökməyə başlayıb. Orta Asiya və Sibir türklərinin əsrlər boyu necə güzəran keçirdiklərini və indinin özündə də nə etdiklərini yaxşı bilirəm. Müasir Türkiyəni də mason-sionist qüvvələri elə hala salıb ki, bir mərsiyexanları çatışmır. Türkü atəşkəs yox, əllərindən iki qəpiklik iş gəlməyən boşboğazlar, ABŞ-dan, mason agenturasından tula payı almağı ar bilməyənlər, bütün müqəddəs, ulvi məfhumları çirkəbə batırmış zinakarlar, axmaq təbliğatla milləti çaş-baş etmiş provokatorlar çökdürüb.

Atəşkəs pisdir, mən də razı, deyirsiniz ki, nəinki mərkəzdə, hətta yerlərdə də bütün iqtidar məmurları rüşvətqordurlar, etiraz etməm. Onda nə olardı, döşlərinə fəxrle döyüb "mən türkəm, qalan millətlər bizim yanımızda heç nədir" deyən avara sürüsünün liderləri əcnəbilərdən aldıkları qrantlardan, cangüdənlərə, katibələrə, cici-bacılarına, ziyafətlərinə xərc etdikləri pullardan bir az qənaət edib yataq dustağı olanlara, şəhid ailələrinə, yetim-yesirə verəydilər.

Bu torpağın dinini-imanını, el şərəfini göz bəbəyi kimi qoruyan "Əmiri" papaq geyən kişiləri olub. Belə comərdlər daşdıqları papaqlara da layiq olublar, bundan böyük məsuliyyət hissi duyublar. Papağa "Əmiri" boş-boşuna deyilməyib, onu geyənlərin məclisində hər gedə-güdə hər-cayılıq edə bilməzdi.

Vaxtilə "Qazamatı" papaq geymiş ziyalılarımız - millətin qaymağı baş əymədən ölüm kameralarına üz tutdular. "İkiüzlü əmiri" papaq qoyanlar ya cəlayivətən oldular, ya da qeyri-bərabər döyüşlərdə məhv edildilər.

"Motal" papaq gəzdirənlər məmləkəti gülzərə, bağlı-bağatlı cənnətə döndərdilər (onların əkdiklərini biz naxələflər hələ indiyə qədər doğrayıb qurtarmamışıq), yerli gələndə dəhrə, çomaq, qəmə götürərək kəndin, yurdun namusunu layiqincə qorudular. Biz isə nəinki sələflərimizin zəhmətini yerə vurduq, o qeyrət mücəssmələrinin gəzdirdikləri papaqlarını geymək o yana (bu hüququ biz çoxdan itirmişik), hətta adlarını da unutmuşuq.

(Ardı var)

// Bütün ümumtəhsil məktəblərində vaxtaşırı narkomaniya ilə bağlı görüşlər, tədbirlər keçirilir. Burada həmin rayonun nüfuzlu adamları, psixoloqlar, polis işçiləri və s. iştirak edir, məktəblilərlə söhbət aparırlar. Mənim də belə tədbirlərdə çıxışlarım olub. Lakin burada bir şeyi qeyd edirəm ki, belə tədbirlər keçiriləndə zəldə məktəbin ən sakit, yaxşı oxuyan, ictimaiyyətçi şagirdlərini otuzdururlar. Həmin uşaqlar müəllimlərin onlar üçün əvvəlcədən hazırladıqları sualları çıxışçılara ünvanlayırlar..."

"Narkotik aludəçilərinin yaş həddi getdikcə aşağı düşür. Gənclər arasında narkomanların sayı artır və son vaxtlar demək olar ki, yeniyetmələr də bu bəlaya düşər olurlar. Bununla, cinayətlərin sayı da çoxalır".

Bu haqda suallarımızı cavablandıran yazıçı-publisist, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin (AYB) Abşeron bölməsinin sədri, "Abşeron" qəzetinin baş redaktoru Şəhla Ağbulud bildirir.

Şəhla xanım deyir ki, Azərbaycanda da yeniyetmə və gənclər arasında narkomanların sayının artması danılmazdır: "Təəssüf ki, bu, Azərbaycandan da yan keçməyib. Bütün dünyada olduğu kimi, respublikamızda da narkomaniya ciddi narahatçılıq doğurur və bu barədə bir sıra mübarizə tədbirləri görülür. Bununla bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2019-cu il 22 iyul tarixli, 1334 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı" icra olunmaqdadır".

Şəhla Ağbulud hesab edir ki, yeniyetmələrdə narkotik aludəçiliyi ilk növbədə ailədə düzgün olmayan tərbiyədən irəli gəlir: "Əsasən problemli ailələrin uşaqları narkotikə meyl edirlər. İmkənli ailələrin uşaqları da çox vaxt narkotik alverçilərinin "ov"una çevrilirlər, onları aldadaraq bu yola çəkirlər. Bəzən də gənclər macərə axtarışı ilə narkotik qəbul edirlər. Vaxtında ailə, məktəb həmin uşağın narkotik istifadə etdiyini aşkarlayıb qarşısını almasa, bu yoldan geri dönüş çətin olur. Sonra həmin uşaqlar bəzən elə məktəbdə həmyaşıdlarına zərər vurur, cinayət törədirlər. Odur ki, uşaqları nəzarətdə saxlamaq, onların tanınmadıqla-

"Həyatda uğur qazanan insanlar məktəblərə gələrək narkomaniyadan yox, iş təcrübələrindən danışsalar, daha yaxşı olar"

dır. Şagirdlər mütləq məktəbli forması geyinməlidirlər. Telefonları yalnız danışmaq üçün olmalıdır. Məktəbə bahalı telefon gətirməməlidirlər".

Şəhla xanım onu da vurğula-

na bilirlər.

Məktəblərdə bəzən bədən tərbiyəsi, rəsm, nəğmə, əmək dərslərinə əhəmiyyət vermirlər. Bu dərslər həttə çox vaxt keçirilmir, yaxud olduqca maraqsız

"Əsasən problemli ailələrin uşaqları narkotikə meyl edirlər"

Tanınmış yazıçı-publisist Şəhla Ağbulud: "Yeniyetmə və gənclər bilməlidir ki, bu yolun sonu əzablı ölümdür"

rı adamlarla yaxınlıq etməməsi, onlardan heç nə almamasını tapşırmaq lazımdır".

Şəhla xanım bildirir ki, yeniyetmə və gənclər hər zaman valideyn nəsihətinə önəm verməlidirlər: "Çox vaxt uşaqlar ata-analarının öyüd-nəsihətinə əhəmiyyət vermirlər, özlərini yeni dünyanın adamları hesab edirlər, kimlərsə sözünə uyub, narkotik qəbul edirlər. Bununla da özlərini demək olar ki, oda atırlar. Bilmirlər ki, bu yolun sonu əzablı ölümdür..."

Şəhla xanım bildirir ki, yeniyetmə və gənclər hər zaman valideyn nəsihətinə önəm verməlidirlər: "Çox vaxt uşaqlar ata-analarının öyüd-nəsihətinə əhəmiyyət vermirlər, özlərini yeni dünyanın adamları hesab edirlər, kimlərsə sözünə uyub, narkotik qəbul edirlər. Bununla da özlərini demək olar ki, oda atırlar. Bilmirlər ki, bu yolun sonu əzablı ölümdür..."

yeni dünyanın adamları hesab edirlər, kimlərsə sözünə uyub, narkotik qəbul edirlər. Bununla da özlərini demək olar ki, oda atırlar. Bilmirlər ki, bu yolun sonu əzablı ölümdür.

Belə halda məktəbdə müəllimlər çox diqqətli olmalıdırlar, sinfə daxil olanda əvvəlcə bütün uşaqları nəzərdən keçirməli, şübhələndiyi şagird haqqında məktəb rəhbərliyinə məlumat verməlidirlər.

Bütün ümumtəhsil məktəblərində vaxtaşırı narkomaniya ilə bağlı görüşlər, tədbirlər ke-

çirilir. Burada həmin rayonun nüfuzlu adamları, psixoloqlar, polis işçiləri və s. iştirak edir, məktəblilərlə söhbət aparırlar. Mənim də belə tədbirlərdə çıxışlarım olub. Lakin burada bir şeyi qeyd edirəm ki, belə tədbirlər keçiriləndə zəldə məktəbin ən sakit, yaxşı oxuyan, ictimai-

ladı ki, məktəb nümayəndələri tərəfindən zaman-zaman valideynlərlə görüşlər keçirilməlidir: "Valideynlərlə söhbət aparılmalıdır. Özləri və övladları məktəbin qayda-qanunlarına riayət etməli, məktəbin ictimai həyatında fəal iştirak etməlidirlər. Heç bir uşaq kənardə qalmamalıdır. Valideynləri iştirak edə bilməyən uşaqlara digər valideynlər hamilik etməlidirlər. İmkansız ailələrin uşaqlarına məktəbli forması pulsuz verilməlidir. Vaxtaşırı həkimlər məktəbə gəlib uşaqları müayinə etməli, hər dəfə bir neçə sinifdə yoluxucu xəstəliklərdən necə qorunmaq və narkomaniyanın fəsadları barədə qısa məlumat verməlidirlər".

Şəhla Ağbulud bu fikirdədir ki, məktəblərdə təşkil olunan tədbirlərdə cəmiyyətdə müyyən mövqe sahibi olan insanlar da iştirak etməlidir: "Uşaqların görüşünə təcrübəli iş adamları, idarə, təşkilat rəhbərləri, biznesmenlər, ustalar, kosmetoloqlar, bərbərlər, alimlər, yazıçılar və həyatda uğur qazanan bu kimi insanlar gələrək narkomaniyadan yox, iş təcrübələrindən danışsalar, daha yaxşı olar. Savadlı din xadimləri ilə görüşlərdən də uşaqlar fayda-

keçirilir. Elə uşaqlar var ki, dərslərdən geri qalır, lakin nəğmə dərslərində oxumaq, əylənmək, digəri rəsm çəkməyi öyrənmək istəyir. Sənət sahibi olmaq istəyənlər də az deyil. Hiperaktiv uşaqlar var ki, çox enerjili olurlar, onlar idman dərslərini xoşlayırlar. Lakin məktəblərdə idmanla necə məşğul olurlar? Bir çox məktəblərdə müəllim topu uşaqlara verib öz işini görür.

Uşaqların hər birinin istəyi və bacarığı nəzərə alınmalıdır. Yaxşı oxuya bilmədiyinə görə tənqid olunmamalıdır. Şagirdlər arasında meyrinçilik yara-dılmalıdır. Hər biri tədbirlərə cəlb olunmalıdır. Bacarmasa belə, səssiz rol verilməlidir. Hamı səhnəyə çıxmalıdır. Onlarla, yüzlərlə insanın ona baxdığını görməlidir. Məsuliyyət hissi güclənməlidir. Özünə hörmət etməli, özünü gerekli hiss etməlidir.

Uşağa birbaşa nədənsə danışmaq, pisləyib, qadağan edəndə onda həmin şeyə maraq daha da güclənir. Odur ki, narkomaniyadan çox danışmaq yox, uşaqların diqqətini başqa yere yönəltmək lazımdır".

Söhbətlaşdı:
Fuad BİLƏSUVARLI
Stopnarkotik.az

Bu gün dünyada mənə məlum olan 28 türk dialekti mövcuddur. Bu günə mövcud olan altı müstəqil türk dövlətində - Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Türkmənistan, Özbəkistan, Qırğızıstanda - xeyli sayda türk sözləri kənara atılaraq ərəb, fars və s. dillərdən çoxlu sayda sözlər daxil edilib. Bununla, «ədəbi dil» tərtib edilərək, rəsmi dövlət dili statusunda işlədilməkdədir.

(Əvvəli ötən sayımızda)

Türk dili məsələsində mövcud olan böyük problemlərdən biri də odur ki, milli kimliyimizi müəyyən edən bu məsələdə bolşevik rus imperiyasının türkü türke yadlaşdırmaq üçün onu Azərbaycan dili, Özbək dili, Türkmən dili, Qazax dili, Tatar dili və s. adlandırır, bu dar çərçivələrdə zehnimizə vurduğu qandalı hələ də qıra bilmirik.

“Təzadlar” qəzetinin 21.02.2023-cü il tarixli sayında Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına dilçilik institutunun baş direktoru, filologiya elmləri doktoru, professor Nadir Məmmədli dilimiz haqqında açıqlamasında deyir: “Dilimizdə yeni sözlərin keçməsi inteqrasiyadır və bu, bizim dünya mədəniyyəti ilə əlaqəmizin nəticəsidir. Bunsuz keçinmək mümkün deyil. Amma qorxulu tərəfi odur ki, dilimizdə ifadə edəcəyimiz söz mövcud olduğu halda onun qarşılığını əcnəbi dildən gətirik”.

Bir qədər sonra professor açıqlamasında deyir, - “Əgər sözün qarşılığı dialektimizdə yoxdursa, başqa türkdilli xalqlardan götürmək olar. Orada da yoxdursa, əcnəbi sözlərdən götürmək olar... Bu gün alınma sözlər dilə ehtiyacdən gəlirlərdir. Məsələn, kompüter sözünü nə ilə əvəz edə bilərdik. Bütün dünyanın işlədiyini biz də işlədirik”.

Birincisi, dilimizə xarici sözlərin keçməsi inteqrasiya yox, assimilyasiyadır və bunun dünya mədəniyyəti ilə əlaqələrə heç bir dəxli yoxdur. Dünya mədəniyyəti ilə əlaqələrin nəticəsi Üzeyir Hacıbəyovun Avropanın musiqili teatr janrı olan operanın milli musiqimizlə sintezindən yaranan “Leyli və Məcnun” operası, Vəqif Mustafazadənin milli muğam ilə zənci cazının sintezindən yaratdığı yeni musiqi növüdür.

“Dialektimizdə olmayan sözü başqa türkdilli xalqlardan götürmək olar”, - deyən professor Türkiyə türkcəsində kompüter sözünün qarşılığı olan BİLGİSAYAR olduğu halda, - “kompüter sözünü nə ilə əvəz edə bilərdik. Bütün dünyanın işlədiyini biz də işlədirik”, - deyir. Farslar isə kompüter sözünü kompüterin heç bir xüsusiyyətinə uyğun gəlməyən, hətta öz-özlüyündə heç bir mənə ifadə etməyən YARANE hərf birləşməsini kompüterə şamil edərək, fars dilində bir söz artırmaqla bərabər ona qarşılıq yaratmışlar. Farslar, bu gün bizim diş pastası, diş məcunu kimi rus, ərəb sözlərindən istifadə edərək

Ümumtürk ədəbi dilinin yaradılması... ...bu, strateji milli məsələdir

ifadə etdiyimizi, “xəmirə dəndən” (diş xəmiri) adlandırır. Hansı ki, biz bunu öz sözlərimiz olan DİŞ XƏMİRİ olaraq ifadə edə bilərik. Hər hansı bir rəngə başqa rəng qatdıqca o əvvəlki rəng olmaqdan çıxdığı, ağ paltara başqa rəngdən vurulan yamaq onu eybəcərləşdiyi kimi dilimizə başqa millətlərin dilindən yad sözləri pərçim etməklə, biz özümüz-özüümüze yadlaşırıq.

Ən pisi də odur ki, təkcə Azərbaycanda deyil, başqa türk dövlətlərində, xüsusilə müstəqil olmayan türk toplumlarında bu özgələşmə prosesi çox sürətlə gedir. Bunun qarşısının alınmasının, eləcə də bu günə müstəqil olan türk dövlətlərini birləşdirən Türk Dövlətləri Təşkilatında bütün iqtisadi-ictimai sahələr üzrə inteqrasiyanın sürətləndirilməsini təmin etmək üçün ilk növbədə Ümumtürk Ədəbi Dilinin yaradılması bütün türk dövlətlərində və toplumlarında tədris, təbliğ edilməsi son dərəcədə fəvqəladə əhəmiyyət kəsb edir. Bir çoxları Türkiyənin ən böyük və güclü türk dövləti olduğunu və Türkiyə türkcəsinin BMT-də beynəlxalq dil olaraq tanındığına istinad edərək Türkiyə türkcəsini ən azından müvəqqəti olaraq ümumtürk dili olaraq qəbul etməsini təklif edir. Məsələ bundadır ki, bütün türk toplumlarının Türkiyə türkcəsini akademik səviyyədə mənimsəməsi üçün 15-20 il müddət lazımdır. Bundan sonra bütün türklər türk milləti olaraq bütövləşib nəhəngləşsə də, onun dili bu günkü kimi ərəb, fars və s. dillərdən götürülmüş sözlərdən zəngin, ümumilikdə isə beynəlxalq dillərlə müqayisədə kəsad, primitiv dil olaraq qalacaq. İstər-istəməz bir müddət sonra bu naqisliyi aradan qaldırmaq zərurəti hökmən yaranaçaq. Bu vaxt kəsimində isə başqa türk toplumlarında olan türk sözlə-

rini xeyli hissəsi yaddaşlardan silinib, mənbələrdən yoxa çıxacaq. Bu böyük itkini bərpa etmək isə mümkün olmayacaq.

Lakin bu gün Ümumtürk Ədəbi Dili yaradılaraq tədris və təbliğ edilərsə, bizim üçün çox böyük əhəmiyyətə malik olan vaxt və söz fondu itkisinə yol verməyərək, türk dilini dünyanın ən zəngin və xas türk dilinə çevirməklə bərabər, həm monolit türk milli birliyini, həm də TDT-ndə iqtisadi-ictimai inteqrasiyanı əhəmiyyətli dərəcədə sürətləndirmiş olarıq.

Bəzi mütəxəssislər türk dili dialektlərinin uzun yüzilliklər müxtəlif istiqamətlərdə inkişaf etməsi səbəbindən vahid türk dili deyil, türk toplumlarının dialektini iki qrupa bölərək iki ümumtürk ədəbi dili yaratmağın mümkün olması barədə də fikir söyləyirlər. Fikrimcə, hətta bu halda belə türk milli monolit birliyini təmin etmək olar və edilməlidir də.

Bu gün Avropa ölkələrində orta məktəbi bitirənlər 2-4 dili mükəmməl bilir. Bir çox Avropa dövlətlərində, Kanadada 2-3 dil rəsmi dövlət dilidir. Hətta 11-37 rəsmi dilə malik ölkələr də mövcuddur. Biz hətta iki ümumtürk ədəbi dili yaratmalı olsaq belə, hər iki dilə türk dövlətlərində bərabər hüquqlu rəsmi dövlət dili statusu verərək orta məktəblərdə ciddi tədris edilib, bütün türk toplumlarında geniş təbliğ edilməsini təmin etməliyik. Bu halda 15-20 ildən sonra hər iki ümumtürk ədəbi dilini akademik səviyyədə bilən yetərli sayda insanlara, ən müxtəlif sahədə fəaliyyət göstərən yüksək səviyyəli ixtisasa malik mütəxəssislərə malik olacağıq. Bu isə türk milli birliyi qarşısında duran ən nəhəng strateji maneənin aradan qadırıldığı demək olacaq. Yəni bu günədek müxtəlif toplumlarda fərq-

li türk dialektlərində danışır, bəzən hətta məişət müstəvisində bir-birini başa düşməyən insanlar arasında, həm də bütün türk toplumları arasında iqtisadi, ictimai, elmi, texniki müstəvilərdə inteqrasiya proseslərinə dialekt müxtəlifliyi səbəbindən heç bir maneə qalmayacağından inteqrasiya prosesləri çox sürətlənmiş olacaq.

Türk milli varlığının mövcudluğunu və inkişafının təmin edilməsi baxımından zəruri olan məsələlərdən biri də yeni anadan olan uşaqlara türk adları verilməsinin hüquqi-iqzibati cəhətdən təmin edilməsidir. Uşaqlara başqa millətlə məxsus adların, soyadların verilməsi uşağın yaxınlarının uşağa olan məhəbbətinin istər-istəməz şüuraltı onun adının məxsus olduğu millətə qarşı müsbət münasibətə calanmış olur ki, bu da insanların assimilyasiya prosesinin ilkin mərhələsini formalaşdırır. Bu üsuldən ərəblər

türk millətini assimilyasiya və təhqir etmək üçün gen-bol istifadə etmişlər. Həm də onlar bunu ideoloji əsasda etdiyindən və həmin ideologiyanın əsiri olanların bu gün də mövcud olduğundan Allahqulu, Məhəmmədqulu, Əliqulu, hətta Kəlbəli (yeni “Əlinin iti”) kimi insanların millətimizi aşağılayan adlar bu gün də mövcuddur. Rusiyanın xüsusilə şimal hissəsində yaşayan türk insanlarına rus ad və soyadları verilməsi, İran adlandırılan yerdə şovinist fars faşizminin ölkənin 60 faizdən çoxunu təşkil edib, öz milli ərazilərində yaşayan türklərin öz uşaqlarına türk adı verilməsini belə qadağan etməsi türk milli varlığının məhz qətlam edilməsi üsuludur.

Türk dövlətləri və toplumlarının bütün türk adlarının kitab şəklində vahid fondlarda yığıaraq türk dövlətlərində yeni doğulan türk uşaqlara başqa millətlərin adının verilməsinin qanunla qadağan edilməsi,

müstəqil olmayan türk toplumlarında bu kitablar vasitəsilə türklərə öz uşaqlarına türk adlarının verilməsi təbliğ edilməlidir.

Türk dilimiz milli məniyyətimiz, mənəvi və əxlaqi dəyərlərimizin bünövrəsi, həm də vizit kartıdır. Buna görə də bütün iqtisadi-ictimai münasibətlərimiz, eləcə də bu münasibətlərimizin ifadəçisi, carçısı olan dilimizi bizə yad olub, bizi həyatın realılıqlarını düzgün dərk etməkdən şüurlandıran, başqa millətlərin inzibati, ideoloji, mədəni, mənəvi, əxlaqi və s. köləsinə çevirərək assimilyasiya edən saxta ideologiyalar, hətta ayrı-ayrı türk toplumlarının fərdi, korporativ maraqları və siyasi iddiaları əsasında deyil, bütün dünya türklərini vahid, monolit, nəhəng, güclü millətə çevirə biləcək elmi əsaslarla yaratmalıyıq.

Şapur QASIMI

Vətənlə yaşayan

Lətif Xeyrulla oğlu Ağayev Birinci Qarabağ müharibəsində Vətən, torpaq uğrunda özünü fəda edərək, ölümsüzlüyə qovuşub. Şərəfli ölümü ilə milyonların qəlbində əzəmətli abidə ucaldan, bütöv bir xalqın iftixar mənbəyi, qürur yeri olan şəhid Lətif Ağayev 1974-cü ildə dağlar diyarı Lerik rayonunun Züvüç kəndində dünyaya göz açıb. Özünü dərk edən gündən Vətənin müqəddəsliyinə tapınan Lerikin qartal oğlu 1992-ci ilin aprelində

düşməndən qisas almaq məqsədilə Milli Ordu sıralarına yola düşüb. Xidmət dövrünün ilk üç ayını Daxili Qoşunların Hacıqabul rayonunda yerləşən hissəsində çəkib. İlk gündən özünü qorxmaz bir igid kimi göstərərək, burada həminin sevimlisinə çevrilib. Qaynar bölgələrə getmək, yağışa qarşı vuruşmaq istəyini nəzərə alıb, onu Qarabağ cəbhəsinə göndərirlər. Bundan sonra həyatında gərgin döyüş günləri başlanıb.

Vətənpərvər, qorxmaz igid Vətənə, torpağa məhəbbəti sayəsində neçə-neçə ağır sınaqlardan üzəg çıxıb. Ağdam və Ağdərə uğrunda keçirilən döyüş əməliyyatlarında əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərərək. Erməni diğalarına sarsıdıcı zərbələr vurmaqla, onlara qan qusdurub. Lətif əsgərlər arasında "Dağ Qartalı" adını da elə bu igidliyinə görə alıb.

1993-cü il mart ayının 9-da Vətən sevdalısı Ağdərədə düşmənlə qeyri-bərabər ölüm-dirim savaşına girib. Son damla qanına qədər döyüşüb, 18 yaşında şəhadətə yetişib.

Şəhidliyi Vətən sevgisinin hər şeydən uca olduğunu bildiren Lətif Ağayevin 50 yaşı tamam oldu. Bu münasibətlə doğma kəndində xatirəsi yad edildi. Rayon rəsmilərinin, kənd sakinlərinin, şəhidin ailə üzvlərinin qatıldığı mərasimdə ölümsüz qəhrəmanın məzarı ziyarət olundu, önünə gül-çiçək dəstələri qoyuldu, əziz xatirəsi ehtiramla anıldı.

Çıxışlar zamanı Vətənin yaşaması naminə qan tökən, can qoyan şəhidin şərəfli ömür və döyüş yolundan söz açıldı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 44 günlük haqq savaşımızda ordumuzun qazandığı möhtəşəm qələbədən, Azərbaycan xalqına məxsus tarixi Qarabağ torpaqlarının işğaldan azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə qeyrətli oğulların göstərdiyi şücaətdən böyük iftixarla danışıldı.

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Allahverdi Eminov

Yalquzaq üçün oxunmuş "Segah"-ı oxuyanda ötən illərə qayıtdım: ötən əsrin 50-ci, 60-cı illəriydi. Pedaqoji institutun birinci kursunda oxuyurdum. A.Bakıxanov küçəsindəki məşhur "tələbə yataqxanası"nda mən də yer almışdım. 10 nömrəli trolleybus yataqxanasının qarşısında dayanırdı. Küçənin solunda "aktyor evi"ydi. Üzeyir bəy Hacıbəyov küçəsindən Rəşid Behbudova çatmamış L.Şmidt küçəsinə istiqamətini dəyişirdi. Bir neçə dəfə yanımdakı boş yerdə nisbətən yaşlı, orta boylu dolu kişi otururdu. Səmmimi siması xoş təsir oyadırdı. Bir gün sürücü maqnitafonu səsləndirdi, xatırlamıram oxuyanı. Həzin səsdən kişi fikrə daldı, sanki ötən illərə qayıtdı. Yanılmamışdım təsəvvürümdə.

- Keçmişə qayıtdız, əmi - fikrimi gizlətmədim.

- Hə, oğul, cavanlığım xəyalımda canlandı, - astadan dilləndi. Bu dəm trolleybus dayanacaqda dayandı. Mən də, o kişi də düşdük. O, Opera və Balet Teatrının binasına tərəf getdi və mehribanlıqla dedi:

- Bu binada yaşayıram, buyurun evə dəvət edirəm. Və gülümsündü.

- Sağ olun Pedaqoji İnstitutda oxuyuram, yolum buradan keçir. - Məlumat verdim. Tanışlığımız belə başladı bu adamla. Yəni həmin dayanacaqda o da mənimlə trolleybusu minirdi, bir yerdə otururduq. Məni bu adamın kimliyi maraqlandırdı və soruşdum ki, olmaya. - Sözümlü kəsdi. - Bəli, Opera və Balet Teatrının aktyoru olmuşam. Ariyalar oxumuşam. Adım, soyadım Hüseynağa Mirbabayevdir. Yəni evə dəvət edirəm, bir stəkan çay içək. - Vaxtın varsa Gənc Tamaşaçıları Teatrının qarşısındakı skamyada oturaq. Sən maraqlı oğlansan, - deyib rahat skamyada əyləşdik. - Otuz il bu Opera Teatrında "Leyli və Məcnun", "Şah İsmayıl" operalarında oxumuşam. Amma.

O, gülümsündü, əliylə saçlarını qaydaya saldı.

- Təəccüblənmə, cavan dostum, qadın ariyalarını oxumuşam. - Boğazını arıtladı. Tərəf-müqabilim əsasən Hüseynqulu Sarabski və Ələvsət Sadiqov idi. Böyük və zəngin səs diapozonu vardı. - Saatına baxdı. - Dərsinə gecikmirsən ki? Səni saxlayıram, a!

- Xeyr, mən ikinci növbədə oxuyuram. Vaxta çox var. - Arxayınlıqla cavab verdim.

- Maraqlı əhvalatları yaşamırsız, eləmi? - Soruşdum, xüsusilə otuz, qırxıncı illərdə! Ağır vaxtlar olub, qaçaq - quldurların bol zamanında.

- Quldurların xanəndələrlə işi olmazdı, bir ağız oxutdurardılar, hətta pul da təklif edərdilər, qorxumuzdan götürməzdik. Ən çox çəkdiyimiz canavarlardı, yollara çıxırdılar, parçalamağa adam axtarırdılar. - O, susdu, ona salam verən cavan oğlana təşəkkür elədi. - Operaya təzə gəlib, salyanlı Qulu Əsgərovdur, ecəzkar səsə malikdir, gözləri götürmür. Onu Şah İsmayıl roluna hazırladırdım.

- Bəlkə, maraqlı əhvalat danışasız, Hüseynağa müəllim? - Verdiyim suala utandım.

- Məni və Dadaş Şaraplı. - Bu adamın adını eşitməzsiz, toya dəvət etmişdilər, qonşu kəndin sədrinin

rindən tərpənməyəcək, bizə yazığı gələcək.

Mən canımın vahiməsindən başladım "Segah"-a, gah aşağı "düşür", gah "yuxarı" qalxırdım. Canavarı unutmuşdum, öz aləmində idim. Dadaş sonralar bildirdi ki, təxminən 20 dəqiqə oxumuşdum, canavar isə yerindən tərpənmirdi. Bu dəqiqələrdə uzaqdan maşının signalı eşidildi, canavar sakitcə durub əks istiqamətə getdi, arabir qanrılıb bizə baxırdı.

O ili mən yataqxanadan çıxıb kirayə ev tutdum, Sovetskiyə Qameleya küçəsində, uşaqliq və gənclik dostum Əkbərlə bir otaqda yaşamalı olduq. Mən daha "10 nömrəli" trolleybusla instituta gedəsi olmadım, Hüseynağa Hacıbababəyovla görüşmədim. Çox sonralar, artıq bu nadir səslə xanəndə dünyasını dəyişmişdi. Amma bir neçə dəfə onun yaşadığı binanın fasadında mərmər lövhənin qarşısında dayanıb "Azərbaycan SSR-nin xalq artisti Hüseyn-

oğluydu, demişdi rayon mərkəzində bazarın çıxışında gözləyin, maşın göndərəcəyəm. Biz gözlədik, maşın gəlib çıxmıdı, vaxt isə daralırdı axşama doğru. Dadaş daha çox narahatdı, dedi ki, nəse olub maşına, biz yola düşək, bir saatlıq yoldu, vaxtında çatırıq. Düşdük yolun canına. Dadaş söhbətçil adamdı, bu gün də görüşürük. Xeyli yolu getmişdik, maşından səs - soraq yoxuydu. Həvə da qaralırdı, ətrafda səs - səmir eşidilmirdi. Dadaş udquna-udquna dedi ki, Hüseynağa, canavarlar ulayırlar, deyəsən biz "qonaqlar" üçün darıxırlar. Səni də yoldan çıxartdım. Bu çöllükdə canavarlar bir yerdə qərar tutmurlar. - Bu söz dilindən çıxmışdı, qabağımızda, on beş, iyirmi metr aralıda tək erkək canavar gördündü, çönbəlib bizə baxırdı. Mən dilləndim:

- Bizimki, buracan imiş, Dadaş, kəlmeyi - şəhadətimizi oxuyaq.

Dadaş dodaqaltı mızıldandı:

- Kəlmeyi - şəhadətin əvəzinə bir az muğam oxu, sənin "Segahın". - Susdu. - Hə, başla! Canavar olanda nə olar, o da canlıdır, şüuru var, eşidəcək sənin səsinə, qulaq asıb ye-

nağa Mirbabayev bu evdə yaşamışdır" sözlərini oxuyub, ona rəhmət diləyirdim. Bir ona təəssüflənirdim ölmez xanəndədən çox şeyi öyrənərdim, zəngin xatirələrini eşidərdim...

- 0 -

Mən "Canavar sevgisi", yaxud Muğamın doğulması" essəsini ("Hurriyyet" qəzeti, 28 noyabr, 2023) yazanda bu məsələyə toxunmuşdum, canavarda instiktiv olaraq musiqiyə olan meylinə. Akademik Rafael Hüseynovun "Yalquzaq üçün oxunmuş "Segah" adlı qiymətli məqaləsi məni keçmişə qaytardı: "Dili yox idi içəri-sindən keçəni deyər (canavarı nəzərdə tuturdu - A.E.). Amma onun əvəzinə həmin gecənin şahidi Dadaş Şaraplı bunu hadisədən illər sonra tarzən Bəhram Mansurova söyləmişdi"... Tale elə gətirmişdi mən bu hadisəni Hüseynağa Hacıbababəyovun dilindən eşitməmişdim.

P.S. Neçə illər əvvəl Hüseynağa Mirbabayevin lent yazısı - oxusunu radioda dinləmişəm. Səsi hələ də qulaqlarımda səslənir.

Cəmiyyətimizin ən dəhşətli bəlası...

Lerikdə məktəblilərə narkomaniyanın zərərləri haqda məlumat verilib

Bu gün cəmiyyətimizin ən dəhşətli bəlası olan, gələcəyimizi böyük təhlükə qarşısında qoyan narkomaniyaya, eləcə də digər zərərli vərdislərə qarşı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən qabaqleyici tədbirlər ardıcıl olaraq aparılır. Həmçinin, bu sahədə digər təşkilatlar da bir sıra mühüm işlər görürlər. Məqsəd insanların sağlamlığına zərər vuran bütün neqativ hallara son qoymaqdır.

Təəssüf ki, bunlar ola-ola yenə də ölkədə narkotiklərə meyilliyyətin artdığı müşahidə olunur və erkən nikaha gedənlər də vardır. Qorxuludur ki, narkomanların ən çoxunu gənclər təşkil edir. Hətta elələri var ki, yaşları 13-14 arasındadır.

Bu, olduqca ağır nəticədir, çünki xalqın, millətin sağlam özəyi onun gəncliyidir. Məhz buna görə, vaxtında insan həyatını məhvə aparan bu bəlalara son qoymaq üçün indiki dövrdə yeni istiqamətlər, metodların tətbiqi zəruridir. Buna qoşulmaq isə, sadəcə, gələcəyini düşünən hər bir kəsin mənəvi borcudur.

Son vaxtlar Lerikin təhsil ocaqlarında maarifləndirici tədbirlərin təşkilinə xüsusi olaraq üstünlük verilir. Növbəti belə tədbir şəhərin 3 sayılı tam orta məktəbində baş tutdu. "Narkomaniya, erkən nikah və kibercinayətkarlıqla" mübarizə mövzusunda tədbirin təşkilatçıları Rayon İcra Haki-

miyyəti, Polis Şöbəsi, Mədəniyyət Mərkəzi, eləcə Gənclər və İdman sektoru idi. Tədbirdə Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin əməkdaşı Rafiq Əzizov, Lerik Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, polis polkovniki Ramil Mustafayev, Lənkəran-Astara Regional Mədəniyyət İdarəsinin baş məsləhətçisi Müqəddəs Dənziyev, Gənclər və İdman sektorunun müdiri Natiq İsaqov, məktəbin yuxarı sinif şagirdləri, pedaqoji heyəti və valideynlər iştirak etdirdilər.

Vətən yolunda canından keçib şəhidlik zirvəsinə ucalan ölməz qəhrəmanların əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla anıldığı tədbirdə mövzu ilə bağlı film nümayiş olundu.

Daha sonra nətiqlər mövzu haqqında

danışdılar, narkomaniya və erkən nikahın fəsadları haqqında tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumat verildi. Ən əsası isə o vurğulandı ki, ölkəmizdə başlıca vəzifə olan sağlam nəslin formalaşması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər sırasında narkomaniyanın qarşısının alınması və narkotiklərlə mübarizə mühüm yer tutur. Problemin həllinə xidmət edən addımlardan biri preventiv tədbirlərin görülməsi, o cümlədən vacib izahat işlərinin lazımi səviyyədə aparılmasıdır.

Eyni zamanda xüsusilə bildirildi ki, narkomanlığa, erkən nikah hallarına daha çox zəmin yaradan səbəblərdən birincisi təhsildən yayınmaqdır. Gənclərin

təhsilə marağının artırılması, onların asudə vaxtını və əyləncə sisteminin səmərəli təşkili zərərli vərdislərə "yox" demək üçün ən düzgün yoldur.

Tədbirdə mövzu ilə bağlı şagirdləri düşündürən suallara cavab verən Lerik Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, polis polkovniki Ramil Mustafayev dedi: "Hamı başa düşməlidir ki, narkomaniya, digər zərərli vərdislər insan cəmiyyətinin mənavi və əxlaqi dəyərlərini məhv edir. Bu cür ictimai təhlükəli əməllərlə birgə mübarizə aparmalı və sağlam, gözəl həyat naminə çalışmalıyıq".

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Bu gün Turan günüdür!

Hiss edirəm, təbi gəlir qəlbimin
Yazacam sözləri dəftərə min-min.
Əlinizdə qılınc, cilovu çəkin,
Bilgə xaqan dövlət quran günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Neçə ildir dilimiz qaldı susuz,
Parçalandıq qıpçaq, qarlıq və oğuz.
Haray çəksəm gələr hunqar, qaqauz,
Atılanın qılınc vuran günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Sizdə bilin milli ruhun qədrini,
Düşməni sınaq Turan elin səbrini.
Pozacağıq rusun, farsın məkrini,
O düşməni ellərin viran günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Peyğəmbər də bilir türkün qüdrətini,
Adını çəkmişdir Sultan Məhmetin.
Dünyadakı sülhün və ədalətin
Qeyd şərtsiz bərpa olan günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Qan ağlayır şərq Türkünün eli,
Kəsilir Uyğurun danışan dili.
Bilin ki, Turanın bükülməz beli,
Oğuz xanın çimli qıran günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Doxsanlarda qanlı şaxdı ildırım,
Meşə tuzaq, qayaları sıldırım.
Onlar etdi Xocalıya soyqırım,
Hər insanın bunu anan günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Qurban olum hər şəhidin qanına,
Bayraq sancıb, zəfər çalan anına.
Azərbaycan ucalıbdır şanına,
Haqq zülmədən sorğu soran günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Azad oldu yurdum, yuvam oylağım,
Hər daşında tarixlərdən qaynağım.
Dalğalandı Xankəndində bayrağım,
Separatizmin məğlub olan günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Azəroğlu, Azərbaycan yazarı!
Təbriz, Ərdəbildir dərdi, azarı.
Gözlər bizi Qeysəriyyə bazarı,
Çapar Xorasana varan günüdür,
Əziz xalqım, bu gün Turan günüdür!

Müəllif: Toğrul Azəroğlu

* * *

Azərbaycan əsgəri

*Uğurlu olsun hər vaxt diplomatın səfəri,
Siz bizə qazandırdız şanlı Aprel zəfəri.
Sənsən Gizirolunun ucu haça şəşpəri,
Sənə güvənirəm mən, Azərbaycan əsgəri!*

*Sənsən istiqlalım, şanı, şöhrətim mənim,
Sənsən hürri yaşayan azad millətim mənim.
Ey mənim millətimin qoruyucu mələkləri,
Sənə güvənirəm mən, Azərbaycan əsgəri!*

Müəllif: Toğrul Azəroğlu

Lənkəranın çala-çuxur yolları...

İndi Lənkəran camaatını ən çox narahat edən yol probleimidir. Rayonda illərlə təmir üzü görməyən yollarda artıq hərəkət etmək qeyri-mümkündür. Lakin insanların eşidib, respublikamızın indiki dinamik inkişafda olduğu dövrdə onların narahatçılığına əncam çəkmək aidiyyəti qurumları düşündürür.

Hətta hər bir vətəndaşın rahatlığı, xoş güzəranı üçün çalışan dövlət rəhbərinin bu məqsəd üçün ayırdığı vəsait mənisənilir. Nəticədə öz dövlətini sevmə, onun başçısına ürəkdan inanan lənkəranlı rayonda səlahiyyət sahiblərin özbaşınalığı ucbatından dağılmış, artıq ömrünü başa vur-

muş yollarda əziyyət çəkir. Halbuki, Prezident məmurlara vəzifə tapşırılanda birinci növbədə onlardan insanlara layiqli xidmət göstərməyi tələb edir...

Lənkəran rayonunun Digah və Şilavar kəndlərini birləşdirən yol tam sıradan çıxıb.

Bu yolun hazırda ciddi təmirə ehtiyacı var. Gün ərzində yoldan yüzlərlə vətəndaş istifadə edir. Asfaltı dağılmış, hər addımbaşı çuxurlar yaranmış yolda gediş-gəliş təhlükəlidir. Əksər hissəsində çalalar o qədər dərin ki, yağın yağış suları yaya kimi qurumur. Pa-

yızı, qışı daha pis olur. Məcburiyyət qarşısında yola çıxan mənzil başına salamat çatacağına inanmır. Bir-iki dəfə yolda hərəkət edən təzə avtomobil dağılır...

Əhali bildirir ki, yaranmış vəziyyətlə əlaqədar aidiyyəti təşkilatlara müraciətlər olunub. Amma dağılmış yolu qaydaya salan yoxdur: "Əgər istəsələr, bu çox da çətin məsələ deyildir. Sadəcə rayonda ölkə rəhbərinin öz vətəndaşların rahat yaşaması naminə gördüyü işlərə kölgə salanlar vardır. Buna görə də yolun təmirindən ötrü artıq yerli məmurlardan heç nə gözləmirik. İndi ümid yerimiz yalnız xalqın böyük etimadını qazanaraq yenidən Prezident seçilən İlham Əliyevədir".

Zəfər ORUCOĞLU